

Hetvenkét fertőzött a marosvécsi neuropszichiátriai központban

Többségük tünetmentes

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Hetvenkét személy, negyvenöt ellátott és a személyzet huszonhét tagja fertőződött meg a koronavírussal a Marosvécsi Neuropszichiátriai Rehabilitációs Központban. Mind a gondozottak, mind az alkalmazottak többsége tünetmentes, a személyzet fertőzött tagjai közül pedig többen önkéntesen vállalták, hogy az otthoni elkülönítés helyett bent maradnak a külön erre a célra kialakított pavilonban, és

gondozzák azokat az ellátottakat, akiknek pozitív lett a tesztjük.

Menyhárt Borbála

Dr. Pokorny László, a neuropszichiátriai központ igazgatója lapunk érdeklődésére elmondta, minden fertőzöttnek jó az egészségi állapota, (Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Bűnügyi úton akarják tisztázni a történeteket

A Benedek család nem tud belenyugodni dr. Benedek István hematológus és belgyógyász főorvos, a MOGYTTE konzultáns orvosprofesszorának halálába, aki külföldön is elismert szakemberként nyugdíjazásáig vezette a Maros Megyei Sürgősségi Klinika hematológiai osztályát, és ezen belül megalapította és irányította az Erdélyben egyedülálló Csontvelő-átültetési Központot.

4.

„Laparoszkóppal szeretek műteni”

Doktorátusvezető egyetemi tanárként a Pécsi Tudományegyetem (PTE) Klinikai Központjának 25 orvossal, 90 ágygal, négy műtővel és hat ambulanciával működő sebészeti klinikáját vezeti. A régió legjelentősebb sebészeti ellátóhelyének betegforgalma évi 4.200 körüli fekvő- és 30.000 körüli járóbeteg.

5.

Az öregedés jelei kutyáknál

Manapság egyre gyakoribb a társállatként tartott idős kutyáknál a demenciával. A gazdik a felismeréstől az elválásig rendkívül nehéz utat tesznek meg, és a tehetetlenség érzésével küzdenek, amikor kedvencükről kiderül, hogy esetleg még a demenciával is együtt kell élnie.

7.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- › kontaktlencse-felírás és rendelés
- › ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- › mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket kúldópapír nélkül fogadjuk
- › a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktómetrével végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- › kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- › korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- › szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- › új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- › toráplák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

SAMIRA üzlet

Marosvásárhely, Bartók Béla utca 1-3. szám

Târg de
Covoare
carpeta

Őszi szőnyegvásár
október 14-18. között!

Szerda
Csütörtök
Péntek
Szombat
Vasárnap

Naponta 8-20 óra között
kedvezményes áron vásárolható!

Ajándék vár minden vásárlóra! Telefon: 0265/269-295; 0740-187-603.

Aktuális

Alternatívák

Antalfi Imola

Az eddigi legnagyobb számot regisztrálták szerdán: 4016 új koronavírus-fertőzöttet jelentettek országos viszonylatban, az intenzív terápián levő betegek száma is magas. Több orvos is úgy véli, hogy tetőzik a második fertőzéshullám. A kormány a veszélyhelyzet meghosszabbítását szeretné, a rendőrség nekifogott bíróságolni (például Hunyad megyében az állomásokon, üzletekben, vonatokon razziáznak, összesen közel 25 ezer lejre büntették az embereket egy nap alatt), közintézményekben zárnak be közönségszolgálati irodákat, pénzüzetek kezdenek csak előjegyzéssel fogadni ügyfeleket. Eközben naponta felháborodott betegek beszélnek az egészségügyben tapasztalt visszasságokról. Pozitív eredménnyel jelentkezve beutalásra, órák telnek el, és nem kerül orvos, aki megvizsgálja őket, a „test and trace” típusú protokoll, vagyis a direkt kontaktok felkutatása, tesztelése inkább csak papíron történik.

Lett volna idő felkészülni erre a – kormány által már a nyár elején annyiszor emlegetett – második fertőzéshullámra, a tömeges tesztelésre. Tiszta szerencse, hogy a kormányfőnek a szerdai kormányülésen eszébe jutott, hogy kérje a tesztelési kapacitás növelését az egészségügyi tárca vezetőjétől. Ami valóban elengedhetetlen,

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

15., csütörtök

A Nap kel
7 óra 40 perckor,
lenyugszik
18 óra 35 perckor.
Az év 289. napja,
hátravan 77 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:
max. 17 °C
min. 4 °C

Isten éltesse!

Ma TERÉZ,
holnap GÁL napja.

GÁL: a Gallusz név régi magyar formájának, a Gálosnak a rövidülése.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. október 14.

1 EUR	4,8734
1 USD	4,1566
100 HUF	1,3404
1 g ARANY	253,4660

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

111 új fertőzött a megyében

Október 14-ig a járvány kezdete óta 2723 koronavírus-fertőzést igazoltak Maros megyében, a keddi jelentés óta 111-gyel nőtt a fertőzöttek száma. A közegészségügyi igazgatóság adatai szerint 212 koronavírusos páciens ápolnak a megye kórházaiban.

Bezár a szászrégeni ócska- és a csütörtöki piac

A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság rendelkezései értelmében október 15-től Szászrégenben bezár a csütörtöki piac, valamint a hetente megtartott ócska-piac.

Visszaválthatók az októberre szóló színházjegyek

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház értesíti közönségét, hogy a járványhelyzet miatt októberben elmaradt előadásokra megvásárolt jegyek október 14-étől 21-éig hétköznapokon 12-18 óra között visszaválthatók a színház nagyszínházjegy-pénztáránál, a megvásárolt jegyek felmutatásával. Az online megvásárolt jegyeket e-mailen történő kérés alapján a Biletmaster utalja vissza.

Sterilizálóberendezés az orvosi rendelőknek, táblagépek a paniti diákoknak

Fontos döntéseket hozott a napokban a mezőpaniti helyi tanács. Az egyik, hogy idén is folytatják oktatásfejlesztési programjukat, 29 laptopot vásárol az önkormányzat a pedagógusok számára. Továbbá segíteni szeretnék a családokat, diákokat is, ezért pályáznak, hogy minden 5–8-os diáknak táblagépet tudjanak vásárolni. Az iskola a tanfelügyelőségtől kapott már 60 darabot, amit szétosztanak a tanulóknak között. A központi orvosi rendelő várótermébe, ahol három családorvos, fogorvos, valamint patika is működik, egy UV levegőtisztító és sterilizálóberendezést vesznek. A cél a lakosság védelme és az oktatás folytonosságának biztosítása a világhárvány idején – közölte Bodó Előd Barna, Mezőpaniti polgármestere.

Elmaradnak a hangversenyek

A Marosvásárhelyi Állami Filharmonia értesíti a zenekedvelő közönséget, hogy az október 18-i és 27-i kórushangversenyek elmaradnak. Ugyanakkor objektív okok miatt az október 15-i hangversenyt egy későbbi dátumra halasztják. A megvásárolt jegyek érvényesek maradnak az elhalasztott hangversenyre.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.

REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro

Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Útjavítás a 15-ös és 16-os országúton

Óvatosságra intik a járművezetőket

Fotó: Regionális Útügyi Igazgatóság

Útjavítási munkálatok zajlanak Maros megyében a DN15 és DN16-os országút több szakaszán is, ezért a járművezetőket fokozott óvatosságra inti a Brassói Regionális Ut- és Hídügyi Igazgatóság vezetősége.

A DN15-ös országúton a Marosfalu – Marosvécs – Galonya szakaszon 2.500 négyzetméteren marják fel és cserélik ki az útburkolatot. A DN16-os országúton Mezőszilvás, Faragó és Beresztelke község között, 2.000 négyzetméteren zajlanak útjavítási munkálatok. Amint az útügyi igazgatóság szóvivője, **Elekes Róbert** megkeresésünkre elmondta, egyelőre csak útjavításokra van elegendő pénzügyi keret, a tavaly és az idén ugyanis a 16-os országúton hozzávetőleg 30 kilométernyi új aszfaltburkolatot terítettek le

a rossz állapotban lévő útburkolat helyett. Jövő évben a finanszírozás függvényében folytatják majd az országutak felújítását.

A változékony, esős időjárás miatt azonban megtörténhet, hogy a munkát – helyenként nagyobb felmért szakaszokat is – hirtelen abba kell hagyni akár éjszakára is, és csak másnap folytathatják, ami a nagy sebességgel haladó járművek számára veszélyforrást jelenthet.

Az említett szakaszokon figyelmeztető táblák jelzik a munkálatokat, ennek ellenére felkéri a járművezetőket, hogy főleg az esti és éjszakai órákban fokozott elővigyázatossággal vezessenek, és csökkentsék a sebességet. Az esetleges kellemetlenségek miatt pedig a járművezetők megértését kéri. (pálósy)

Választások sikerei és veszteségei Markó Bélával – az Erdély TV-ben

Mire lesz elég az önkormányzati választásokon elért eredmény?

Sikernek könyvelhető el a helyhatósági választások eredménye az RMDSZ számára, hiszen több polgármestere és több helyi tanácsosi mandátuma lett a szövetségnek. Azonban veszteségek is vannak. Hogy melyek ezek, hogyan kell készülnie az RMDSZ-nek a közelgő parlamenti választá-

sokra, hogy meglegyen a bejutáshoz szükséges 5 százalék, kiderül csütörtökön este 8 órától. A **Mérlegen** asztalánál Jakab Orsolya vendége Markó Béla, az RMDSZ volt elnöke. Követhető a műsor az Erdélyi Magyar Televízió képernyőjén és Facebook-oldalán.

11 millió 46.240 perc...

...vagyis 184.104 óra, 7.671 nap, 1.095 hét, 252 hónap adásidő szünet nélkül. Hozzávetőleg 92.000 híradó, több ezer interjú és stúdióbeszélgetés, megközelítőleg 100 műsorvezető, hírszerkesztő, műszaki munkatárs és adminisztratív személyzet ez idő alatt. Négy frekvencia négy településen, 4 társtulajdonos és közel 200.000 hallgató. 21 szülinapi koncert 50-60 meghívott fellépővel. Megszámlálhatatlanul sok ügyfél, rengeteg támogató, sok rajongó, és néhány hűséges hallgató meg jó barát.

Jelenleg Erdély legnagyobb, magyar nyelven sugárzó kereskedelmi rádiójának adása négy helyszínen, Marosvásárhelyen, Szovátán, Szászrégenben, Segesváron és e városok vonzáskörzetében földi sugárzással, továbbá műholdas adással, a Digi TV rádiócsatornáit között kábelszolgáltatás révén, illetve a www.radiogaga.ro honlapon online adással és telefonos applikáció által vételezhető. Kapcsolattartás és interakció telefonon, SMS-üzenőfalon és a rádió Facebook-oldalán.

„Gaga csak egy van”, „Fél évszázad legnagyobb slágerei”, „Az igazi zenei változatosság”, „Csak fül kell hozzá” – a legismertebb szlogenjeink.

Mindez együtt a marosvásárhelyi Rádió GaGa. 2020. október 15-én 15 órakor tizenegymillió-negyven-hatezer-kettőszáznegyven perce megszakítás nélkül az

r · a · d · i · o

Cluj-Napoca 88,11 MHz | Sibiu 102,71 MHz | Baia Mare 94,71 MHz | Sighetu Marmației 104,31 MHz

www.radiogaga.ro

Önök szolgálatában.
A Rádió GaGa 21 éve életünk része!

RENDEZVÉNY

Amikor... Szászrégenben

Október 20-án, kedden este 7 órai kezdettel kerül sor a szászrégeni Eugen Nicoară művelődési házban Bogdán Zsolt Bartis Attila novellái alapján készített Amikor... című előadására. Bartis Attila novelláival a kommunizmus negyven éve kapcsán a következő kérdésekre keresi a választ: Mi volt a kommunizmus? Milyen volt a román kommuniz-

mus? Mit jelentett a díszmagyar Romániában a kommunizmus alatt? Milyen szerepe volt Marosvásárhelynek? A marosvásárhelyi Spectrum Színház produkcióját szerkesztette, rendezte és előadja Bogdán Zsolt. Jegyek a művelődési ház pénztáránál kaphatók munkanapokon 9 és 17 óra között. Egy belépő ára 25 lej. Elérhetőség: 0757-109-450 és 0741-024-882. Az előadásra a Covid-19 megelőzésére vonatkozó intézkedések betartásával kerül sor (max. 80 személy, kötelező a maszk viselete, távolságtartás).

Támogatható az alkalmazottak gyerekeinek bölcsődei, óvodai oktatása

Forrás: RMDSZ

1500 lejes havi személyenkénti adójóváírásban részesülnek azok a vállalkozások, amelyek támogatják alkalmazottaik gyermekeinek bölcsődébe vagy óvodába íratását, járását – mutatott rá Szabó Ödön, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezető-helyettese azt követően, hogy a parlament alsóháza döntéshozó fórumként szavazott a szövetség szakpolitikusa által kidolgozott törvényről.

Szabó Ödön, a törvény kidolgozója elmondta, hogy egy két-éves törvényhozási procedúra végére értek. A törvényt az erdélyi, romániai vállalkozói szférával folytatott sorozatos egyeztetéseket követően dolgozta ki az RMDSZ.

„A törvény két fontos módosítást vezet be: az 1500 lejes adójóváírást a vállalkozásoknak, valamint adóalap-csökkentést tesz lehetővé a cégeknek, amennyiben duális középiskolai, egyetemi oktatásban vesznek részt. Ez utóbbi azt jelenti, hogy nemcsak a középfokú oktatás szintjén írhatják le adóalapjukból a tanintézetben zajló elméleti oktatás mellett a cégeknél zajló gyakorlati képzések költségeit, hanem megtehetik azt az egyetemi oktatás esetében is. Javaslatunkra előtérbe kerülnek a gazdasági szereplők és az együttműködésükkel megvalósuló gyakorlatorientált, duális oktatás, amelynek költségei így leírhatók az adóalapból” –

fogalmazott az RMDSZ oktatásügyi szakpolitikusa. Az RMDSZ által kidolgozott törvény értelmében a cégek az alkalmazottak bölcsődés és óvodás gyermekei után havonta 1500 lej értékig adójukból fedezhetik ennek a korai oktatásnak a költségeit. Külön fontos eleme a jogszabálynak, hogy az adójóváírás a bölcsődei, illetve óvodai oktatás esetében nemcsak a nyereségadóra vonatkozik, hanem a cég által befizetendő személyi jövedelemadó, héa, illetve más jövedéki adókra is. Ez az új előírás nemcsak a gazdasági szereplőknek kedvez, hanem az államnak is: serkenti az anyák munkahelyükre történő visszatérését, hiszen egy átlagfizetésre számolt gyermeknevelési szabadságra kifizetett 85 százalékos juttatás értéke 1800 lej körül van, azonban az új rendelkezés nyomán csak 1500 lej adót kell elengednie a bölcsődei és óvodai oktatásra. A román állam bebizonyította, hogy nem tudja biztosítani az igénynek megfelelő, kellő számú bölcsődei, óvodai férőhelyeket. Szabó Ödön rámutatott arra is, hogy a törvény kedvező előírásainak értelmében ezekből az összegekből, ahol igény van rá, akár saját bölcsődéket is létrehozhatnak a nagyobb cégek, vállalatok.

A törvény az államelnöki kihirdetést követően, a Hivatalos Közlönyben történő megjelenés után lép érvénybe. (RMDSZ-tájékoztató)

A Neumann János-effektus

Jobb helyeken, meglehet mindenütt, ahol erre lehetőség nyílt, az iskolák megszervezték a tavaszi tapasztalatok vagy kudarcok birtokában az őszi-téli online oktatást. A messzeségből, a csilagköztől a holdtűcig tartott órákat és magyarázatokat, feleltetést, dogákat. (Azok számára, akik nem volnának tisztában e kifejezés értelmével: jelentése dolgozat, dolgozatok, olykor felszólító módban is használható, ha a tanár/tanárnő – tekintettel az elnövesedett pályára – tapasztalja az elemi/öszönös/ösi/kétoldali, bolygóközi lustaságot: dolgozzatok!) Elkészültek a rekeszelt osztályok, ahol plexi szélvédő védi a lehelettől a tanulókat, rendszabályok sokasága jött divatba: távolságtartás, kézmosás, érintésmentes találkozás, elmaszkolás. Jó. Helyes.

Ámbátor távolságot eddig is tartottunk. Rossz szomszédság, török átok, mondaná a költő: rokonni végleges összeveszések nyomán, melyek eredője az örökhagyó körül nem tekintése, a kiterjedt rokonsági háló, mely csak a közös rokon halála esetén gubancolódik össze a törvényszéken, és ekkor lehet tartósan összeveszni (életfogytig), és sikeresen tartani a távolságot.

A távolságtartáshoz tartozik többek között a bürokrata ózdkodása a munkától, ügyintézésétől – ez a távolságtartás klasszikus hivatali formája. Aztán van a családon belüli erőszak nyomán elrendelt, és rendőrileg olykor felügyelt távolságtartási végzés végrehajtása. Van még a felelősségtől való menekülés, amely nem mindig sikeres próbálkozás a távolság megtartására, vagy a sikkasztó kiszökése Amerikába vagy fordítva, Euráziába, Ausztráliába, a Maori-szigetekre – a nyomozók és üldözők elől.

Extrém formája a szegregáció egykor Dél-Afrikában, Indiában, a gyarmatokon a bennszülöttek-fehér felsőbbrendűség között, manapság a jobb villanegyedek a rosszabb külvárosok népességétől a fejlett világvárosokban. Avagy Somostető–Hidegvölgy vásárhelyi viszonylatban. Az előbbi természetesen az utóbbiétól.

Szóval itt elragadtattam magamat, csupán arról feledkeztem el, hogy a scholabeli állapotokból indultunk ki, tehát illik oda vissza is térni. A távok-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

tatás egyik tantárgya az IT (komputerkezelés, vezérlés, működtetés, számítógépes kultúra és szubkultúra átadása). Ez nem ütközik különösebb akadályba, hiszen a jobb és rosszabb vidékeken egyaránt mindent eluralt a számítógépkultusz és fetiszizálás. És ebből újabb mesterfogásokat tanulni, elsajátítani, leemelni, kölcsönözni, elszunyizni – sosem késő. Nem is rest a fiatal.

Nos, abban az iskolában, ahová egy ismerősöm unokája jár, különösen előrehaladott az IT művészete és kalózkalandorsága. A gyerek több napig nem volt iskolában, nagyszülei otthon tartották, ugyanis gyengélkedett. (Megnyugtató: azóta töretlen egészségnek, almakerekségnek örvend.) A tanító néni (tanci) pedig az iskola számítógépes fejlesztőszénije – fizetett alkalmazottja, felkért közreműködője – által kiizzadt bombabiztos rendszeren át továbbította a fontos ismereteket.

A megállapodás szerint a könnyebb nehézség kedvéért az egész intézmény

számára egyezményes, egységes, titkosított kódokkal, belépőtrükkökkel, jel-szavakkal, számkombinációkkal, alkalmazási felületekkel, megközelíthetőségi együtthatókkal és letölthetőségi edényekkel (stb., a szakemberek ennek bizonyára adekváltabb kifejezéseket találtak már, én csak afféle elleső gépiróság vagyok) alkalmazott, amit aztán mindenkinek – szerencse és ráérzés kérdése – egyénileg kellett a lakásába befogadni, gépcsehez idomítani.

Minden ment, mint a karikacsapás, amíg egy napon a rendszer fekete lelke ki nem mutatta a foga fehérjét. A képzavar feloldása: megszakadt egy reggel a kapcsolat az iskola és a tanítvány, a tanci és a nebuló között. Nem lehetett összekapcsolódni, megszűnt a kommunikációs lánc, az oktatás homokba-porba, a semmibe fulladt a receptor oldaláról.

Zavar, bosszúság, telefonálás, utólagos lecke-csere papíralapon, semmittevés, ok-okozati összefüggés keresése. Végül az IT-tanár, számítógép-rendőrség, erélyes szülő, berendelt szakértő (nem tudom, de vélhetően ezek jöhettek számításba a felderítés és eredményhirdetés során) kiderítette, hogy a hatodikos diákok heckelték meg az egész iskolai rendszert. (A tanár magában gratulált tanítványai tanulmányosságának a gyors implementációhoz, hivatalosan pedig bűnbánó Madonna-arcot öltött.)

Valaki azt mondta: ez az iskolakerülés mai formája. Korábban a kismesteri módszerek voltak divatban, dilettáns fantáziák: az iskola sarkainak szalonnával való bekenése, aztán kiéhezett ebek ráusztatása az oktatás fellegrárára. Hiába: változnak az idők.

Ország – világ

Meghaladta a négyezret a fertőzöttek száma

A legutóbbi tájékoztatás óta 4016 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában 31.318 teszt elvégzése nyomán – közölte szerdán a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS). A GCS szerint olyan személyekről van szó, akiknek korábban nem volt pozitív teszteredményük. Országsszerte 894 új-ratesztelt fertőzött személynek ismét pozitív lett a koronavírus-tesztje, ugyanakkor az elmúlt 24 órában 66, koronavírusos diagnosztizált személy haláláról érkezett jelentés. Ezzel 5601-re emelkedett a vírussal összefüggésbe hozható halálesetek száma. A 66 elhalálozott személy mindegyike más betegségben is szenvedett. (Agerpres)

Frissített jegyzék

Frissítette az országos közegészségügyi intézet (INSP) a magas járványügyi kockázatot jelentő országok jegyzékét. A listán szereplő államokból Romániába érkezőknek 14 napra karanténba kell vonulniuk. Az új lista, amelyen 32 ország szerepel, csütörtöktől lép hatályba. A következő országok tartoznak a sárga zónába: Andorra, Izrael, Montenegró, Csehország, Francia Polinézia, Guam, Argentína, Belgium, Bahrein, Hollandia, Bahama-szigetek, Aruba, Gibraltar, Spanyolország, Costa Rica, Franciaország, Moldovai Köztársaság, Nagy-Britannia, Izland, Puerto Rico, Karibi Hollandia, Örményország, Libanon, Zöld-foki Köztársaság, Panamai Köztársaság, Szlovákia, Egyesült Államok, Kolumbia, Kuvait, Brazília, Málta, Omán. A fenti országokból érkezők otthonukban, egy általuk bejelentett helyen vagy a hatóságok által kijelölt helyiségben tölthetik le a 14 napos karantént. Azok, akik a 8. napon elvégznek egy koronavírus-tesztet, amelynek eredménye negatív, 10 nap után elhagyhatják a karantént. Mentésülnek a karanténkötelezettség alól azok, akik három napnál (72 óra) rövidebb ideig maradnak Romániában, felmutatnak egy 48 óránál nem régebbi negatív koronavírus-tesztet, és nincsenek tüneteik. (Agerpres)

Döntés Colectiv-ügyben

A képviselőház által szerdán elfogadott jogszabálytervezet értelmében az egészségügyi minisztérium költségvetéséből fizetik a belföldi vagy külföldi kezelések költségeit a 2015-ös Colectiv-tragédia minden egyes áldozatának, azok élete végéig. A 2015. október 30-án a fővárosi Colectiv-klubban bekövetkezett tüzeset áldozatainak életük végéig biztosítják a szükséges orvosi kezeléseket vagy beavatkozásokat költségeit, függetlenül attól, hogy ezekre állami vagy magánintézetben, belföldön vagy külföldön kerül sor, ha azok közvetlen ok-okozati összefüggésben állnak a szerencsétlenséggel. A tervezetet 220 támogató javaslatl fogadta el döntő házként a képviselőház. A szenátus már korábban rábólintott a tervezetre. (Agerpres)

Adócsökkentés a turisztikai rendeltetésű ingatlanokra

Megszavazta szerdán döntő házként a képviselőház azt a törvénytervezetet, amelynek értelmében 50 százalékkal kevesebb adót kell fizetni a turisztikai rendeltetésű épületek és telkek után. A 2015/227-es adótörvénykönyvet módosító tervezet értelmében felére csökken az évente legtöbb 180 napon át turisztikai szolgáltatásokra használt épületek adója, függetlenül attól, hogy az magánszemély vagy cég tulajdonában van-e. A kedvezmény a feltételek teljesítését követő pénzügyi évben érvényesíthető. Az Eugen Dogaru szociáldemokrata párti szenátor által kezdeményezett törvénytervezet azt is leszögezi, hogy a rendelkezés 2021. január 1-jétől lép érvénybe. (Agerpres)

Alternatívák

(Folytatás az 1. oldalról)

tekintve, hogy egyre jobban terjed a fertőzés, ha valóban hetente kötelezően tesztelni fogják a szociális intézmények, idősotthonok alkalmazottait stb. Ludovic Orban arra is figyelmeztette miniszterét, el kell kerülni, hogy a kórházak megteljenek olyan páciensekkel, akik esetében nem indokolt a beutalás, mert így kiszorulnak az ellátásból a súlyos állapotban lévő betegek. Azt is sürgette, hogy növeljék az intenzív terápiás osztályok kapacitását, valamint az átmeneti kórtermek beüzemelését, ahol azokat a pácienseket látnák el, akik nem szorulnak lélegeztetőgépre. És ami talán a legfontosabb, hogy fel kell gyorsítani a közegészségügyi igazgatóságok válaszképességét, amihez a 112-es sürgősségi segélyhívó szám tehermentesítésére van szükség.

Persze az egészségügyi miniszter sem varázsló, aki egy csapásra előteremt teszteket, a mintavételhez szükséges egészségügyi többlétszemélyzetet, laboránsok hadát, járványügyi szakembereket sokaságát. Az, hogy alternatív megoldásként a magántulajdonban levő call centereket vonják be a nagyszámú telefonhívás megválaszolásába, amint azt Ludovic Orban miniszterelnök javasolja, nem gyors és nem hatékony megoldás, hiszen a hívásközpontok személyzete nem arra volt kiképezve, hogy átvegye a 112 szerepét.

Még mindig kapkodás és fejetlenség, átgondolatlan alternatívák... meddig lehet ezt így csinálni?

Többségük tünetmentes

(Folytatás az 1. oldalról)

és elismerően szolt a személyzet hozzáállásáról, amely a nehéz helyzetben is tiszteltre méltó áldozatkészségről tett tanúbizonyságot, ugyanis a pozitív teszttel rendelkező alkalmazottak közül többen vállalták, hogy közegészségügyi jóváhagyással továbbra is ellátják a fertőzött gondozottakat. Ezáltal próbálják védeni azokat a kollégákat, illetve ellátottakat, akiknek negatív lett a teszteredményük. Az intézmény orvosa és egy asszisztens, akik szintén megfertőződtek, beköltöztek a pavilonba, így az egészségügyi felügyelet végig biztosítva van. Az igazgató rámutatott, 215 alkalmazottjuk és 280 ellátottjuk van, fel voltak készülve a helyzetre, kijelöltek egy helyszínt, ahol, ha a szükség úgy hozza, néhány fertőzöttet el tudnak különíteni, illetve egy pavilont, ahol tömeges fertőzés esetén el tudják látni a koronavírusos gondozottakat.

Ez a pavilon zárt rendszerben működik, az ott szolgáltatást teljesítő személyzet nem kerül kapcsolatba a többiekkel. Dr. Pokorny László hozzátette, minden alkalommal eleget tettek a közegészségügyi előírásoknak, és teszteltették a személyzetet, eddig nyolc alkalommal negatívák lettek az eredmények, tehát az alkalmazottak nagyon komolyan vették a megelőző intézkedéseket, a legutóbbi teszteléskor azonban 27 dolgozójuknak az eredménye lett pozitív. Azonnal tesztelték azokat a gondozottakat, akik

Dr. Pokorny László

ezekkel a személyekkel kapcsolatba kerültek, bár nem könnyű neuropszichiátriai betegségben szenvedő páciensektől levenni a koronavírusszteszthez szükséges mintát. A megfertőződött ellátottak többsége fiatal, sokan tünetmentesek, és mindannyian jól vannak.

Kedden este Nelu Tătaru egészségügyi miniszter és Raed Arafat államtitkár újabb szigorító intézkedéseket jelentett be, többek között azt is, hogy az öregothonok, valamint a fogyatékkal élő személyeket ellátó központok valamennyi dolgozóját hetente egyszer tesztelni kell koronavírusra.

Az új helyi tanácsok megalakulásáról Ülések az egészségvédelmi szabályok betartásával

Az 2019-től érvényes új közigazgatási törvény alapján a helyhatósági választások után legtöbb 60 nappal meg kell alakulniuk az új tanácsoknak. A törvény szerint a helyi tanácsosok mandátumát 25, míg a polgármesterekét 20 napon belül bírósági végzéssel érvényesítik – tájékoztatót Nagy Zsigmond alprefektus.

Hasonlóképpen járnak el a megyei tanácselnök, illetve a megyei tanács esetében is, azzal a különbséggel, hogy az ő mandátumukat a törvényszék érvényesíti. A bírósági végzéseket azonnal közlik a polgármesteri hivatalok jegyzőivel és átküldik a prefektúrára is. A főispán öt napon belül kell összehívja a helyi tanácsok és a megyei tanács alakuló ülését. A tanács jogilag úgy is megalakulhat, hogy a mandátumot szerzett tagok – a tanácsok létszámától függően – legkevesebb fele plusz egy tanácsos leteszi az esküt. Elméletileg az ugyanarra a napra összehívott alakuló ülésen teszi le az esküt a megválasztott polgármester is. Azért csupán elméletileg, mert az esetleges óvások miatt ezek a határidők eltolódhatnak. Az alakuló ülést követően a prefektus három napon belül kibocsát egy rendelkezést, amivel elfogadja, megállapítja, hogy a tanács törvényesen megalakult.

Az alakuló üléseket a törvény szerint az önkormányzatok székhelyén kell megtartani, az idén pedig a szigorú egészségvédelmi szabályok szerint kell megszervezni. A zárt helyiségekben csupán a megengedett létszámban vehetnek részt a ceremónián az érintettek. Ez

azt jelenti, hogy a beiktatandó polgármesteren és a mandátumot nyert tanácsosokon kívül a polgármesteri hivatalok jegyzőinek, illetve a prefektúra képviselőinek a jelenléte kötelező. Amennyiben – a megengedett létszámgig – mások is részt vennének rajta, biztosítani kell az egészségvédelmi szabályok betartását: lázmerés, szájmascsk viselése, kézfertőtlenítés, a teremben pedig a távolságtartás.

Az alprefektus elmondta, a helyszíntől esetleg abban az esetben lehet eltekinteni, ha nincs megfelelő gyűlésterem a polgármesteri hivatalban, ahol biztosítani lehet az előírt feltételeket, azonban a termet el kell látni a szükséges irodatechnikai felszerelésekkel, berendezésekkel.

A prefektúrára kedden érkezett meg az első, bíróság által érvényesített mandátum, így várható, hogy a napokban a továbbiak is eljutnak a hivatalba. Tekintettel arra, hogy a prefektúra képviselője kötelezően jelen kell legyen az alakuló üléseken – mivel egyelőre nincs arról rendelkezés, hogy online lehessen megtartani ezeket –, közlik a leszögezett időpontot a polgármesteri hivatalok jegyzőivel, akik azonnal az érintettek tudomására kell hozzák. Online esküt csak abban az esetben tehet le a megválasztott polgármester, megyei tanácselnök vagy megyei, illetve helyi tanácsos, ha az érintett otthoni elkülönítésben vagy karanténban tartózkodik. A folyamatot követően az így törvényesen megalakult tanácsok megkezdhetik működésüket, és a polgármesterek, valamint a megyei tanács elnöke a megbízatását, hozzáfoghat a munkához. (vagy)

Dr. Benedek István professzor halála miatt

Bűnügyi úton akarják tisztázni a történeteket

A Benedek család nem tud belenyugodni dr. Benedek István hematológus és belgyógyász főorvos, a MOGYTTE konzultáns orvos-professzorának halálába, aki külföldön is elismert szakemberként nyugdíjazásáig vezette a Maros Megyei Sürgősségi Klinika hematológiai osztályát, és ezen belül megalapította és irányította az Erdélyben egyedülálló Csontvelő-átültetési Központot.

Bodolai Gyöngyi

A család úgy érzi, sokkal több szakértelemmel, nagyobb gyorsasággal és odafigyeléssel kellett volna a Covid-19 betegséggel kórházba utalt orvosprofesszort ellátni, ezért szeretne az elhunyt valamennyi kórházi dokumentumának a birtokába jutni, hogy pontosan kiderüljön, milyen orvosi műhibák okozták a halálát. A Szív-, Érgyógyászati és Transzplantációs Klinika és a Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház kibocsátotta a kért

dokumentumokat, a Megyei Klinikai Kórház azonban a páciensek jogaira vonatkozó törvényre hivatkozva visszautasította a kérésüket. Emiatt panaszt tettek az orvosi kamaránál, valamint a közegészségügyi igazgatóságon, és bűnügyi keresetet nyújtottak be a család nevében az ügyészségre, orvosi műhibával és gondolatlanságból elkövetett halál okozásának gyanújával vádolva az illetékeseket. Kéri a Megyei Klinikai Kórház igazgatójának lemondását, és a kórházért felelős megyei tanácselnök megbüntetését.

Október 14-én dr. Benedek Imre kardiológus professzor méltatta elhunyt testvére érdemeit, aki klinikát alapított, orvosi premierek fűződnek a nevéhez, sikeresen vezette a Caritsan magánrendelőt (amelynek udvarán a sajtótájékoztató zajlott), orvosnemedeket oktatót a belgyógyászatra, tudományos munkásságát dolgozatok, könyvek őrzik. Önkormányzati képviselőként tevékeny szerepet vállalt a város közéletében, és élete utolsó napjait a betegeknek való segítségnyújtást tartotta a legfonto-

sabb feladatának. Fiatalkorában országos és Balkán-bajnokként öregbítette Marosvásárhely és az ország hírnevét, négy gyermek édesapja volt.

Köszönetet mondott mindazoknak a bukaresti orvosprofesszoroknak, szolgálatos orvosoknak, akik felajánlották segítségüket, valamint dr. Raed Arafat államtitkárnak, akinek a közbenjárására plazmát küldtek beteg testvéreinek. A marosvásárhelyi orvoslás azonban csődöt mondott – hangsúlyozta Benedek Imre professzor, holott egy olyan emberről volt szó, aki egész életét a gyógyítás, a város szolgálatába állította.

Július 25-én a hematológiai klinikán, ahol az elhunyt konzultáns professzor volt, egy járványgóc miatt járványügyi anketót készítettek, amelynek során tesztelték az egészségügyi kádereket, alkalmazottakat, akik között több mint húsz fertőzöttet találtak, karanténba helyezték őket, és a klinikát bezárták, de a professzort kihagyták a tesztelésből. Közben a fiát, dr. ifj. Benedek István hematológus szakorvost súlyos állapotban (citokinviárral) beutalták a járványkórházba, ahol idejében megkapta a szükséges antivirális és monoklonális gyógyszereket, valamint az oxigénterápiát, amitől meggyógyult – egészíti ki nagybátyja beszámolóját ifj. Benedek István.

Augusztus 13-án édesapját is hasonlóan súlyos állapotban vitték be a rohammentő szolgálatra, de mivel nem volt pozitív tesztje, a 72 éves orvosprofesszort négy órán át a sátorban tartották, annak ellenére, hogy az elkészült CT-felvételen lát-

szottak a tüdején levő elváltozások. Végül a fertőzőklinikán keresztül a megyei sürgősségi kórház intenzív osztályára utalták be, ahol az ápolásával, kezelésével a család nem volt megelégedve – mondja a továbbiakban. Véleménye szerint hiányos volt az antibiotikumok terápia, és az erős gyulladáscsökkentőt (bár a gyógyszer a kórházi patikában volt) édesapja csak 48 óra után kapta meg, mert meg kellett várni egy vizsgálat eredményét, amit egy temesvári magánlaborban végeztek el. A fertőzés súlyosságát és a páciens életkorát figyelembe véve a késedelem nagy hiba volt, emiatt következtek be a szövődmények.

Elhangzott, hogy dr. Raed Arafat államtitkár közbenjárásával Galacról a beteg professzor plazmát kapott, és a következő napokban (aug. 18–22. között) jobban érezte magát. „Nem tudjuk, mi okból, augusztus 22-én kicserélték a ventilációs készüléket, azzal az indokkal, hogy jobb gépet biztosítanak számára. Ezt követően olyan rosszul volt, hogy másnap reggel intubálni kellett. 25-én, amikor látuk, hogy az állapota tovább romlik, kértük a szívsebészeti intézetet, hogy vegyék át, abban reménykedve, hogy rákapcsolják az ECMO gépre (mütüdő), ami kiiktatja a tüdőt, és a szervekhez dúsított oxigént juttat. Állítólag egy multidiszciplináris csapat ült össze, és úgy döntöttek, hogy ez nem szükséges. Szeptember 1-jéig élt. Végzetes volt, hogy nem kapta meg az első órákban az erős gyulladáscsökkentő gyógyszert. A mendemondák ellenére semmilyen társbetegségben nem szenvedett, az egyedüli kockázatot az életkora jelentette” – hangsúlyozta ifj. Benedek István.

Miután sürgősségi eseteket ellátó orvosként testvéreinek a beutalását

kérte, nem vették fel a telefont, majd, amikor mégis beutalták, azt állították, hogy szívességet tettek. Bár a beteg könyörgött, hogy ne adjanak be egy bizonyos gyógyszert, mert rosszul lesz tőle, erőszakkal mégis megtették. „Ha egy orvosprofesszorral ez megtörténhet, akinek az érdekében minden fórumon beavatkoztunk, mi történik egy egyszerű ember esetében?” – tette fel a kérdést a továbbiakban Benedek Imre professzor. Az igazgató, akit a törvény a dokumentumok kiadására kötelez, nem ment, hogy megnézzék, hogy mi a helyzet abban a tetőtéri „szoláriumban”, ahol a haldokló betegek a nagy forróságtól csuromvizesen feküdtek, ahogy a testvére is. Még súlyosabb, hogy a Megyei Klinikai Kórház igazgatója visszautasította testvére kórlapjának a kiadását, amit azért kértek, mert feltételezhetően ott követték el a leg-súlyosabb orvosi műhibákat, aminek a dokumentumokban is nyoma van – állította Benedek Imre professzor, aki a megyei kórház orvos igazgatójának a megbüntetését is kéri.

„Tapasztalatlan fiatal orvosokat megfelelő felkészítés nélkül arra ítélték, hogy koronavírusos betegeket kezeljenek. Baj van az oktatással, az intenzív terápiás orvosok képzésével, a helyi orvoslás több ágazatának a működésével... A marosvásárhelyi orvosi ellátás teret veszít, a jó szakemberek Brassóba, Szebenbe, Kolozsvárra mennek...” – mutatott rá Benedek Imre professzor. Majd elmondta, hogy testvére emlékére alapítványt hoznak létre, és évente a születésnapjára orvosi konferenciát szerveznek.

Ha befejeződik a kivizsgálás, és kimondják, hogy ki mennyit tévedett, csak akkor fog a család megnyugodni – fejezte be mondanivalóját.

A Maros Megyei Klinikai Kórház sajtóközleménye

Figyelembe véve a 2020. szeptember 1-jén elhunyt dr. Benedek István professzor családjának a Maros Megyei Klinikai Kórház vezetésétől való sajtónyilatkozatát, amelyekben kijelentették, hogy értesítették az illetékes intézményeket, mert „gondatlanságból elkövetett emberölés büntetetté megalapozott gyanúja” áll fenn, kijelentjük, hogy a vezetéssel szemben felhozott összes vád megalapozatlan, és a műhiba vádjával kapcsolatban az illetékes szervekre bizzuk a döntést.

Gírbovan Ovidiu kórházmenedzser

Fotó: Nagy Tibor

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Egy hét múlva megszüntethetik a korlátozásokat A szülészet-nőgyógyászon és az újszülöttsztyálon is ebben reménykednek

Korlátozták a tevékenységet a Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Kórház szülészeti-nőgyógyászati és újszülöttsztyálon, mivel 19 egészségügyi dolgozó, két anya és két újszülött fertőződött meg Covid-19-cel – közölte a hírt október 13-án dr. Claudiu Puic, a kórház menedzsere.

– Számunkra a történet járulékos veszteséget jelentenek – válaszolta érdeklődésünkre dr. Szabó Béla professzor, a sürgősségi kórház szülészeti-nőgyógyászati klinikájának a vezetője. A góc a klinikával szoros kapcsolatban levő, de önálló osztályként működő neonatológián alakult ki, ahol feltételezhetően a személyzet valamelyik tagjától terjedt el a fertőzés, és két anyuka is pozitív lett, akik kintről járnak be az intenzív terápián levő koraszülött gyermekükhöz.

– A szülészetben és a nőgyógyászon nincsen góc, sem a személyzet, sem a betegek között nem fordult elő fertőzött személy. Azonban a szülészet nem működhet az újszülöttsztyálon nélkül, ezért nekünk is le kellett állni. A szülészeti-nőgyógyászati klinika három szinten helyezkedik el. A tizedik emeleten van az úgynevezett szeptikus osztály, ott a két pozitív anya van

elkülönítve, ugyanis még a járvány elején kijelöltünk egy kórtermet, ahova az esetleges fertőzötteket elhelyezhetjük. A kettő közül az egyik már negatív, a másikonál ma újra elvégezték a tesztet, délutánra várjuk az eredményt. Péntek óta, amikor a góc léte kiderült, mindenkit leteszteltünk, akiket a gyermekágyas osztályról hazaengedtünk, és senkinek a tesztje nem lett pozitív.

A kérdésre, hogy mikor működhetnek újra korlátozások nélkül, Szabó Béla professzor egy hét múlva látja ezt megvalósíthatónak. Addig is, akit lehet, hazaküldenek, hogy minden kórtermet fertőtleníthessenek – tette hozzá.

Dr. Cucerea Manuela egyetemi előadójánál, osztályvezető főorvos érdeklődésünkre megerősítette, hogy az újszülöttsztyálon azonosították a fertőzési gócot, és az alkalmazottak közül 19-nél (asszisztensek, rezidens orvosok, ápolók) mutatták ki a Covid-19-pozitivitást, továbbá két anyukánál és az intenzív terápián levő két újszülöttjükénél. Súlyos tüneteket senkinél sem észleltek, jobbára tünetmentesek vagy enyhébb tüneteik vannak a fertőzött személyeknek. A fertőzés eredetét nem tudják megmondani.

Illusztráció

Kérdésünkre elmondta, hogy a személyzet felével továbbra is ellátják az olyan sürgősségi eseteket, amelyeket csak a neonatológiai osztályon tudnak kezelni, például a komplex szívfejlődési vagy idegsebészeti rendellenességgel született csecsemőket, jelenleg 12-en vannak az intenzív terápiás osztályon. Újratesztelik az osztály személyzetét, és reményeik szerint egy héten belül rendes mederben folytathatják a tevékenységet – reménykedik az osztályvezető főorvos. (bodolai)

A szórakozóhelyek működéséről helyben döntenek Betiltották a magánrendezvényeket

A koronavírus-járvány féken tartása érdekében betiltották a tömeges magánrendezvényeket, ugyanakkor enyhítették a vendéglők, színházak és mozik üzemeltetésével kapcsolatos feltételeket.

Az országos járványügyi operatív törzs (CNSU) keddi esti határozatait Nelu Tătaru egészségügyi miniszter és Raed Arafat katasztrófavédelmi államtitkár ismertette.

Újabb rendelkezésig országos szinten tilos lesz lagzikat, keresztelőket, születésnap vagy egyéb magánünnepségeket rendezni. A tiltás nem a – korlátozott létszámmal és az ismert egészségügyi óvintézkedések betartásával – továbbra is engedélyezett templomi szertartásokra, hanem az ilyen eseményekhez kapcsolódó ünnepségekre vonatkozik.

A CNSU október 13-án elfogadott határozatában újabb irányelveket szabott meg a fővárosi és megyei járványügyi operatív törzsek számára, amelyek a vendéglátóhelyek és kulturális intézmények működésének helyi vagy regionális korlátozásáról intézkednek.

A CNSU szerint a helyi hatóságoknak az adott településen annak függvényében kell a vendéglátóhelyek, mozik, színházak és koncerttermek működését korlátozniuk vagy felfüggeszteniük, hogy a lakosság hány ezreléke fertőződött

meg az utóbbi két hétben. Ha a fertőzési ráta 1,5 ezrelék alatt van, akkor ezek a férőhelyek 50 százalékkal, ha 1,5 és 3 ezrelék között van, akkor kapacitásuk 30 százalékkal működhetnek, 3 ezrelék felett pedig be kell zárni őket.

Mivel Bukarestben és az ország számos nagyvárosában már az 1,5 ezrelékes fertőzési ráta meghaladása miatt bezárták a vendéglőket és felfüggesztették az előadásokat, a mostani rendelkezés elvileg a szigorú enyhítését és a kulturális intézmények megnyitását eredményezheti – erről azonban nem országos, hanem helyi szinten döntenek a hatóságok.

A CNSU határozata kiterjed a december 6-án tartandó parlamenti választásokat megelőző kampányra is. A kampányrendezvényeken a maszkviselési és távolságtartási szabályok betartása mellett zárt térben legfeljebb 20, a szabadban legfeljebb 50 ember vehet részt.

Országos szinten a napi esetszám megduplázódott az utóbbi két hétben, és most már rendszeresen túllépi a háromezret, a halálos esetek száma pedig az ötvenet. Lakosságárányosan Bukarest számít a legfertőzöttebb térségnek, ahol az utóbbi két hétben a lakosság 2,69 százaléka fertőződött meg. A fővárosban a hatóságok arra készülnek, hogy 3 ezrelékes fertőzési ráta felett bezárják az iskolákat, és az oktatást az internetre költöztetik. (MTI)

Szakmai és kommunikációs tükörben dr. Vereczkei András sebészprofesszor PhD „Laparoszkóppal szeretek műteni”

Doktorátusvezető egyetemi tanárként a Pécsi Tudományegyetem (PTE) Klinikai Központjának 25 orvossal, 90 ágygal, négy műtővel és hat ambulanciával működő sebészeti klinikáját vezeti. A régió legjelentősebb sebészeti ellátóhelyének betegforgalma évi 4.200 körüli fekvő- és 30.000 körüli járóbeteg.

Bodolai Gyöngyi

A sebészet minden ágát ellátják: általános sebészet, mellkassebészet, plasztikai és égéssebészet, transzplantációs sebészet. Élen járnak a laparoszkópos sebészet, a gyomor-nyelőcső-, a máj-, az endokrinológiai, az emlő- és a hasnyálmirigy-sebészet terén.

Vereczkei professzor, aki a Magyar Sebész Társaság vezetője, azon ritka egyetemi tanárok közé tartozik, akinek oktatói tevékenységét hallgatói színötösre értékelik. Szakmai hozzáértéséről, barátságos, közvetlen egyéniségéről betegek nyilatkoznak elismerően. Az RMOGYKE meghívására Marosvásárhelyen tartott előadását követően kellemes élmény volt Vereczkei professzorral beszélgetni.

– *Úgy hallottam, hogy büszke tösgyökere pécsi származására.*

– Valóban pécsi „túke” vagyok, két-három generáció helyi felmenővel plusz egy szülőssel a családban. Egyik nagyapám a mecseki bányászati irányította, másik nagyapám jogász volt, szüleim is orvosok. Édesapám az Élettani Intézetben, később az Idegklinikán, majd a Magatartástudományi Intézetben dolgozott, édesanyám belgyógyász, hematológus. Iskoláimat Pécsen végeztem, 1991-ben fejeztem be az orvostudományi egyetemet. A szüleim ösztönzésére lettem orvos, de a sebészetet magam választottam. Szerettem fürni-faragni, és azt gondoltam, hogy ezt a képességemet orvosként is tudom kamatoztatni. Kezdetben a gyermeksebészet iránt vonzódva e témakörben tudományos diákköri konferencián vettem részt, ahol jó helyezést értem el. Mivel a gyermeksebészetben akkoriban nagy volt a túljelentkezés, az általános sebészetben kaptam állást, bár korábban nem volt semmilyen kapcsolat a klinikával. Időközben megszerettem, és hatodéves orvostanhallgató koromtól ott vagyok, nem is volt más munkahelyem. Tettem a dolgom, és haladtam előre a ranglétrán. Szerencsés vélet-

len, hogy 45 évesen a szükséges minősítésekkel is rendelkezve vezető-váltáskor helyzeti pozícióba kerültem, és rám bízta a klinika irányítását.

– *Mit és hogyan műt a legszívesebben?*

– Laparoszkóppal szeretek műteni, az endokrin sebészet és a gyomorsebészet a szűkebb területeim, de egyébként minden esethez, amivel a klinikán találkozunk, mint például a vastagbél, sérvek, epe, lép, érteni kell. Leggyakrabban a pajzsmirigyet és a mellékvesét műtöm.

– *Korábban vita volt arról, hogy a pajzsmirigyműtétek teljesen kerüljenek át az fül-orr-gégészekhez, mivel nagy pontosságot igényelnek.*

– A műtétek egy részét át is vették, mert ők a nyakon sokkal többet és precízebben operálnak, és a bonyolult nyaki műtétekben nagyobb a jártasságuk, de egy pajzsmirigyműtétet éppen olyan jól el tudunk végezni, mint a fül-orr-gégészek.

– *Miért kedveli a laparoszkópos sebészetet?*

– Amikor indultam a pályán, akkor kezdett el Magyarországon terjedni, így nagyon könnyű volt bekapcsolódni, mert kevesen értettek hozzá, fiatal sebészként fogéko-

nyabbak voltunk, jobban átláttuk a helyzetet a képernyőn. Akkor szereltük be az új tornyokat, megindultak a továbbképzések, és velünk együtt nőtt, fejlődött a módszer, megismertük az újdonságokat, és be is vezettük őket.

– *Milyen műtétet vált be a leginkább „a lyuksebészet”?*

– Százszázalékos az epeműtételnél, az antireflux, azaz a gyomorsav-visszafolyást gátló és a mellékvese-operációknál.

– *Hogyan zajlik le az antireflux-műtét?*

– Többféle megoldás létezik: lehet úgy is, hogy a gyomorszájra behelyezünk egy mágneses gyöngyökből álló protézist, amelynek a golyói elmozdulnak, majd a mágnes visszahúzza eredeti állapotukba. Ezt egypár éve végzik, még nincsenek hosszú távú eredmények. A refluxot jól megakadályozza, csak azt nem tudjuk, hogy a fémből készült idegen testtel mi történik például harminc év elteltével. Biztos módszert jelent, ha a gyomorból készítettünk egy mandzsettát a gyomorszáj köré, ami – mint egy szelep vagy egy billentyű – megakadályozza, hogy a sav visszafolyjon a gyomorból.

– *Nehéz műtét?*

(Folytatás a 6. oldalon)

„Laparoszkóppal szeretek műteni”

(Folytatás az 5. oldalról)

ugyanis az idegi problémák egyik tünete. Van egy úgynevezett bél-agy tengely, amelyen az idegrendszer befolyásolja az emésztőrendszer működését. Diszpepszia-tünetcsoportról beszélünk, amikor tünete van a betegnek, de nem tudjuk, mi az oka. Van például refluxtípusú diszpepszia, amikor a panaszok olyanok, mintha refluxa lenne a páciensnek, ami igazából nem mutatható ki, és hiába operáljuk meg, a tünetek nem múlnak el. Eklatáns példa egy idős férfi esete, aki azzal a panasszal kérte a műtétet, hogy visszafolyik a sav a gyomrából. Megműtöttük, majd újra jött, hogy „nagyon jön vissza a sav”. Újabb operáció következett, majd végül ki lett véve a gyomra, tehát sav már nem is termelődött benne, de továbbra is azzal a panasszal tért vissza, hogy érzi a savat. Ez egyszer fordult elő a többéves praxisomban, és azt bizonyította: nagyon körültekintően kell felállítani a diagnózist, hogy akinek ezt a műtétet elvégezzük, hasson is. Egyébként nem fogják az interneten dicsérni a sebészt.

– **A laparoszkópia előnyeivel említette a mellékveseműtéteket.**

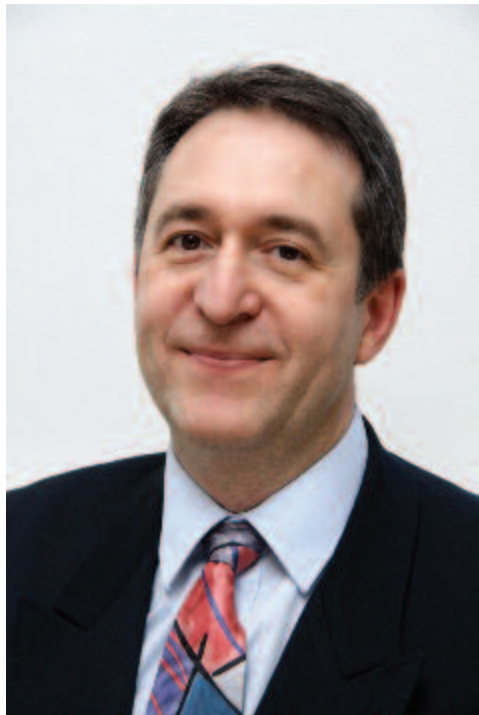
– Nagyon jól bevált a daganatos mellékvese eltávolításában. Bár több mint 95 százalékban jóindulatú daganatokról van szó, hormont termelnek, vagy nagyra nőnek, nagyon elhízik a beteg, magas vérnyomása lesz. A betegséget alaposan ki lehet vizsgálni. Mivel a mellékvese hátul helyezkedik el a hasüregben, nagyon nagy metszést kellene tenni, laparoszkópos eljárással viszont három-négy kicsi lyukon el lehet végezni.

Nagyon jól bevált vakbélgyulladásra is. Ahol megvan rá az eszköz, a lehetőség, ezzel a módszerrel rengeteget használnak a betegek. A vakbélműtét ugyanis egy potenciálisan szennyezett beavatkozás, 10-20 százalékos sebgyógyulási zavarral, amiből sérv lehet. Ha laparoszkóppal történik, a sebfertőzés ellenére sem alakul ki általában a sérv. Ha kiterjedtebb a betegség, akkor fel kell nyitni a beteget, de laparoszkóppal elkezdni mindenképpen érdemes.

Vastagbél-daganatra szintén nagyon jó. A laparoszkópiának van egy közvetlen, a beteg által észlelhető előnye, hogy hamar hazamegy, nincs fájdalom, nem lesz sérv, de nem ez az elsődleges cél. A laparoszkópia azért is jó, mert ha nincs kinyitva a has, nem hül le a bél, nem veszít vért a beteg, így nem kell vért adni, és sorolhatnám tovább. A gyorsabb gyógyulásnak köszönhetően a beteg hamarabb elkezdheti a kemoterápiát, mert nem kell egy sebszövődmény miatt heteket, hónapokat várni. Mindez előnyösen hat a daganatos betegség gyógyulására, és ez az elsődleges cél. A gyomornál nem mindig előnyös, mert ott sokkal könnyebb a műtét alatt szórni a daganatot, ami agresszívabb, és ha megsérül vagy eleve áttöri a gyomorfalat, akkor a sebész szétterjeszheti a hasüregben. Ezért jobban meg kell válogatni a beteget, akinél érdemes az operációt elvégezni, a sebésznek pedig nagyobb tapasztalattal kell rendelkeznie. A közlemények szerint minden műtétet el lehet végezni laparoszkóppal, a kérdés mindig az, hogy szabad-e.

– **Milyen sajátos készségek szükségesek ehhez a műtétpushoz?**

– Nagyon fontos a térlátás, mert a kép síkban jelenik meg a képernyőn, ezért érzékelni kell, hogy amit látunk két dimenzióban, az hogyan is van a valóságban. A térérzékelés mellett kell egy finom, precíz technika, mert vérzéskor sokkal nehezebb azt ellátni, mint egy hagyományos műtétnél. Jó műszerpark is kell hozzá, ami a legtöbbször egyszer használatos, ezért nagyon drága, mint például a behatoló kapuk, amin át dolgozunk, és az eszközök egy része is. A legdrágábbak a fejlett vérzéscsillapító ultrahangos vagy termofúziós vágóeszközök, az érhegesztők, amivel a sebész vérzésmentesen tud vágni, operálni. Ezeket is egyszer használatosra gyártják. Ha nagyon óvatosan dolgozunk, akkor egyszerűen újra lehet sterilizálni, de többször

nem. Ez nem teljesen szabályos, de enélkül le kellene mondanunk sok műtétről, mert egy eszköz száz-százötvenezer forintba kerül, hozzá a generátor sok millió, és az egyéb elhasználandó részek is drágák, amire nem elegendő a finanszírozás.

– **Milyen szövődésményei alakulhatnak ki a laparoszkópos műtéteknek?**

– Sajnos sok lehet, nem egy varázsfegyverről van szó. Amikor fölfújjuk a hasüreget az úgynevezett Veres-tüvel (egy magyar tüdőgyógyász találta fel), óvatlanul durva sérüléseket lehet okozni, nagy ereket megszünni, beleket kilyukasztani, ami akár csak pár nap múlva derül ki, amikor már béltartalom van a hasüregben. Térérzékelés hiányában, amikor az eszközzel arra a területre hatolunk, ami nem látszik, vagy a sérült szigetelésnél szökik az áram az elektromos kábelből, az okozott sérülés szintén csak pár nap múlva derül ki. A szervek szakítási tűréshatárát is érezni kell, amikor megfogjuk őket, egyébként károsodhatnak.

– **Mennyire gyakoriak a szövődésmények?**

– Az úgynevezett kollaterális sérülések szerencsére ritkák, öt százalék alatt vannak. A tapasztalat, a rutin kiküszöböli, akkor fordulhatnak elő, ha a sebész, bár nincs elég tapasztalata, túl bátor, és azt képzeli, hogy ő a hasüreg ura, ezért bármire képes.

– **Melyek a legsűrűbben végzett műtétek a pécsi Sebészeti Klinikán?**

– A sérv- és az epe-, utána az emlő- és a vastagbélműtétek.

– **Emlőt is műt a professzor úr?**

– Már nem, de kezdetben rengeteget operáltam, amikor nem volt túlságosan technika-igényes operáció. A daganat kivételével, a nyirokcsomó-eltávolítással nem lenne probléma továbbra sem, de az évek során egyre inkább nőtt az azonnali esztétikai rekonstrukciós igény, ami már speciális képzettséget igényel. Emiatt átvették azok a kollégák, akik esztétikai sebészek is, és ma már csak ők operálnak emlőt.

– **Hány műtétet végez egy nap?**

– Évekkel ezelőtt bevezettük, hogy mindenkinek van egy napja, amikor előjegyvez magának, akit akar, s ha elmarad egy beavatkozás, csak magát okolhatja azért. Egy és egy fél napom van egy héten, reggeltől körülbelül három-négy óráig két nagyobb vagy négy kisebb műtétet tudok elvégezni. Egy másik nap asszisztálok a kollégámnak, aki szintén asszisztál nekem. Amikor dolgozni kezdtem, volt egy idős adjunktus, akinek az volt az alapelve, hogy aki szeret operálni, az szeressen asszisztálni is, ezt én is átvettem. Egy nap a járóbetegeket fogadom, egy napom pedig igazgatóként az ügyintézővel telik.

– **Sebészként voltak-e különleges esetei?**

– Gyomorgyűrűt teszek be kórosan elhízott személyekbe; előfordul, hogy 200 kilós páciensnek kell megoperálni, ami nehéz. Sokan igénybe vennék, de évente húsz személynél több nem fér be a klinika programjába. Ez a műtét ugyanis a későbbiekben egy rendszeres „szerviz” feltételez, hathetente visszajönnek a pácienseim, hogy beállítsam a gyűrűt, tanácsot adjak.

– **Mennyire eredményes?**

– Úgy látom, hogy legalább a betegek felénél. Az álmuk általában az, hogy száz kiló alá csökkenjen a súlyuk, ami sikerül. Húsz százalékos renitens beteg, akiket jó lenne előre kiszűrni, mert nem tudnak együtt élni a gyűrűvel. Én is tehetetlen vagyok ilyenkor, mert az ő esetükben az evés szenvedélybetegséggé vált, ennek ellenére ilyenkor „megszídom” őket.

– **Nehezen elhíhet, hogy szidni is képes a professzor úr.**

– Ha nem fogyott, azt szoktam mondani, hogy szedje össze magát, mert nem ezt vártuk egymástól. A rendszeres kontroll emiatt javítja az elért súlyvesztést.

– **Azért kérdeztem, mert páciensei véleménye szerint különlegesen népszerű, ahogy a**

hallgatók körében is. Ami nem véletlen, hisz a közismert szakértelme mellett jó érzés látni egy mosolygós arcot.

– Valószínűleg azt értékelik, hogy mindig barátságos vagyok, nem szoktam nagyon magamba fordulni. Tudom, hogy akkor sem menne jobban a szekér, ha mérgesen nézek reggeltől estig. Általában vidám vagyok, és ez átragad a betegekre is, akik nem azt érzik, hogy valaki mennyire jó orvos, hanem azt, hogy mennyire jól tud kommunikálni velük. Amit a betegek írnak, az inkább egy kommunikációs tükör. Ismertem olyan orvost, aki csapnivaló szakember volt, de nagyon kedves volt a betegekhez, s ez népszerűvé tette. A valódi szakmai hozzáértést a szövődésmények jelzik. Kétségtelen, hogy minden sebésznek vannak sikertelen esetei, de azt is tudni kell kommunikálni. Van, aki valósággal megsértődik a betegre, hogy nem úgy gyógyul, ahogy elképzelte, és elutasítónak bánt vele. A sikertelenséget vagy a szövődésményt is lehet jól közölni a beteggel, ha a sebész nem küldi el, ha válaszol a telefonhívására, ha magyarázatot keres arra, hogy mi történhetett, és foglalkozik vele.

– **A páciensek szavakba foglalt hálája mellett milyen elismerést, kitüntetést kapott szakmai berkekből?**

– Egy részük a korral jön, és ahhoz nem vagyok még elég öreg, de egy idő után biztosan sokasodik. Ahhoz pedig, hogy a betegek javasolják az embert, meg kell szervezni a támogatói háttérrel, de én ebben nem vagyok jó. Eddig Kardos Géza-émlékéremet, Markovics-díjat, PTE Kiváló Szerző díjat és oktatási elismerő oklevelet kaptam.

– **A klinikán a gyógyítás és oktatás mellett gazdag kutatómunka folyik. Melyek tudományos tevékenységének eredményei?**

– 12 könyvfejezet, több mint hatvan közlemény főként a laparoszkópos műtétekről, vagy a gyomordaganatok sebészetéről.

– **A professzor úr mivel tölti a szabadidejét? Van-e még szülőse?**

– „Néha” bemegyek a klinikára szabadidőmben is, hétvégenként például minden délelőtt, hogy megnézzem, mi a helyzet. Szívesen kerékpározom, ha jó az idő. A Balatonnál van egy hétvégi házunk, szeretek ott lenni, kertészkedni. Szólót már nem művelek, megváltunk tőle, mert az szinte egy teljes embert igényel, vagy valakit meg kéne bízni vele. Rádásul nagyon ritkán iszom bort vagy alkoholt, így erről nem volt nehéz lemondani, másban találok örömet.

Laparoszkópiás műtét

Őszi divat (3.)

A sok fekete, fehér, bézs és földárnyalatok mellett – melyek a hideg szezon klasszikusai – vannak élénkebb színek, melyek egy plusz stíluslelemet képeznek, és érdekesebbé teszik öltözetünk.

Casoni Szálasi Ibolya

Idén ezek közül öt színárnyalat van a topon:

A PIROS, főleg az égőpiros, már a tavasszal uralta a kifutókat, lásd Balenciaga, Givenchy és Mugler kollekcióit. Hogy mi is divatosak legyünk ezen az őszön, válasszunk egy piros kabátot vagy legalább egy pulóvert.

A NARANCSSÁRGA fakó árnyalatai megszokottak az ősszel, idén viszont válasszunk egy élénk színárnyalatú narancssárgát, mint ahogy Mikhael Kors, Carolina Herrera és Roksanda ajánlják. Ha túl soknak találunk egy öltözetet ebben a színben (pl. egy földig

érő maxiruha formájában), próbálkozzunk egy színes akcentussal, táska vagy ékszer formájában, mely egy semleges színű öltözetnek tökéletes kiegészítője lesz.

A NEONKÉK az idei őszi szezon egyik legdivatosabb színárnyalata – mint ahogy Monse, Kenzo vagy Oskar de la Renta is ajánlja –, az egyik legkönnyebben társítható szín, mivel nagyon jól passzol mind a semleges tónusú színekkel, mind az erős színárnyalatokkal.

A SZÜRKE egy másik szezonális kulcsszín, mely általában klasszikus, férfias szabású darabok formájában divatos, idén viszont a divattervezők nőiesebb ruhadarabokat ajánlanak ebből a színből: mély dekoltázsú zakók puffos ujjakkal és magas vállalal.

A KHAKE is egy klasszikus hideg szezoni divatszín, nagyon sokféle formájú ruhadarabot készítenek belőle, széles körű anyaghasználattal. A Fendi divatház ajánlotta lakkozott műbőr, a Longchamp ajánlotta fordított bőr és Richard Malone selyem ruhadarabjain át a

Gianni kigépelte füsskabátjáiig valamennyi divatos az idén.

Egy másik klasszikus minta, a KOCKÁS idén is, mint minden évben, divatos.

A kockás KABÁTOT viseljük egy klasszikus, egyszínű pulóver felett, loose (laza) nadrággal és sportcipővel kényelmes viselet.

A kockás ZAKÓT általában farmerrel és férfias típusú inggel viseltük eddig, most vegyük fel mint egy miniruhát, tegyük rá széles övet és húzzunk hozzá magas sarkú cipőt.

A kockás INGET idén kívül viseljük, válasszunk hímzett gallérú változatot, mely a szezon elengedhetetlen kelléke. Romantikus szoknyával, férfias típusú nadrággal vagy akár farmeranyagból készült bermudanadrággal társítsuk, melyhez bakancs talál.

Idén a zakót, ballonkabátot vagy bármilyen felsőruhát nyugodtan helyettesíthetjük egy kockás PONCSÓVAL, melyet viselhetünk egy virágmintás, bohó stílusú ruhával és csőrörű cipővel.

Aki nem szeretne kockás inget, blézert vagy kabátot viselni, válasszon kockás VÁLLKENDŐT, mely nyak köré tekerve vagy megkötve megadja öltözetünknek azt a pluszt, a finom stílusú akcentust, mely mindenkinél tökéletesen kiegészíti az alapöltözetet.

A RÖVIDNADRÁG nem hideg szezoni darab, viszont a fiatalok próbálkozhatnak egy vastag, kockás tweedszövetből készült változattal, melyet vastag harisnyanadrággal, túlméretezett pulóverrel és lapos sarkú cipővel vehetnek fel.

A kockás SZOKNYÁRÓL általában az iskolai egyenruhák jutnak eszünkbe. Ha ing helyett grafikus mintájú pólóval viseljük, biztosan a figyelem középpontjába kerülünk.

Az ősz ideális időszak a kalapok, sapkák hordására. Ha egy bakerboy (pékfiú) SAPKÁT viselünk kockás változatban egy egyszínű öltözethez, különleges effektust érünk el.

Ember és állat harmóniája

Az öregedés jelei kutyáknál

Manapság egyre gyakoribb a társállatként tartott idős kutya a családban. A gazdik a felismeréstől az elválásig rendkívül nehéz utat tesznek meg, és a tehetetlenség érzésével küzdenek, amikor kedvencükről kiderül, hogy esetleg még a demenciával is együtt kell élnie.

Szer Pálosy Piroska

– Mikortól számít egy kutya öregnek, milyen tulajdonságok jellemzők az öregségre? – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a Noé Bárkájá kiséletklinikai vezetőjét.

– Mindenekelőtt a gazda veheti észre az olyan kisebb-nagyobb változásokat, amelyek jelezhetik, hogy a kutya felett kezd eljárni az idő. Természetesen egyedenként különbözőek a tünetek, de általában a lassú járás, aluszékonyság, celtalan mozgás és ugatás, az elmebeli képességek romlása, szobatisztasági gondok a jellemzők. A kedvtelésből tartott kutyák átlagos maximális életkora 12 év körüli, ez többnyire az emberi gondoskodásnak is tulajdonítható. Az egyes fajták, illetve testméretek tekintetében nagy eltérések vannak a kutyák maximális életkorára vonatkozóan. Egy kutya éveinek számából még nem állapítható meg egyértelműen, hogy vajon elérte-e már az időskort. Az életévekben kifejezhető határ ugyanis a fajtától, de a testmérettől is függ. A nagyobb testű fajták (német dog, ír farkas) egyedei ritkán érik el a 7–8 éves kort, míg a közepes termetű fajtáknál gyakoriak a 12–15 évesek, sok apró termetű eb pedig még ennél is tovább él. Az öregedő kutya átlagos aktivitása csökken. A kölyökkorhoz viszonyítva reggelente már nem ugrálja körül a gazdát, hanem komótosan, megfontoltan lépeget. Az idős kutya esetében gyakran nem lehet eldönteni, hová is szeretne eljutni, il-

letve miért álldogál. A megszokott ugatási helyzeteken kívül különösebb indok nélkül is hajlamos monoton hangon ugatni. Ez főként olyankor feltűnő, ha a lakásba zárva szünet nélkül vakkant, annak ellenére, hogy korábban nem ugatott, ha egyedül maradt. Az öreg kutya emlékezőtehetsége sem biztos, hogy már a régi. Elfelejtethet jól ismert személyeket, extrém esetben a gazda felismerése is nehézséget okozhat. Ugyanakkor hosszú évek után az idős állat a lakásba piszkíthat időnként anélkül, hogy kikérezkedne, a jelenség pedig nem köthető emésztési vagy húgyúti problémához. Az öregség viselkedési velejáróinak többsége nem jelent áthidalhatatlan problémát a kutyatartónak, de szomorú egy négylábú társ fokozatos leépülését megélni. Az idős kutyát azonban nem kell elhanyagolni, azt feltételezve, hogy úgy sincs kedve semmihez. Ellenkezőleg, fizikai képességeit figyelembe véve továbbra is be kell vonni őt a közös aktivitásba. Töltsünk velük több időt, még ha inaktív is, esetleg találjunk ki nekik a napi rutinon kívül új foglalatosságot. Eltérő úton való sétáltatás (új hely, új szagok). Gyakoribb vizit az állatorvosnál, a fogak állapotának ellenőrzése, illetve prosztatavizsgálat a kanoknál, főleg ha nem ivartalanított, az említek, a hallás, a látás vizsgálata stb.

Demencia a kutyáknál

– Milyen kihívásokra számíthat az a gazda, akinek kedvence demenciával küzd?

– A demenciával küzdő állat komoly kihívások elé állítja gazdáját is. Ugyanakkor tudatában kell lenni annak, hogy az öregkori változások normálisak, akárcsak az embernél. A kutyát is „nyugdíjazni” kell, ezért a gazdának kellene a házi kedvenc életkorához idomulni. Mindenekelőtt ajánlott biztonságossá tenni a lakást, hogy bizonyos helyekre ne szorulhasson be. Ajánlott eltávolítani az útból azokat a tárgyakat, melyekben megbotolhat,

elkeríteni az olyan zugokat, ahonnan nem tud kitolatni, lefedni a kábeleket, vezetékeket, nehogy belegabalyodjon, ha pedig csúszós a padló, gumiborítású fürdőszobaszőnyeggel leborítani. Ha lépcső is van a házban, arra kell figyelni, hogy lehetőleg egyedül ne közlekedjen rajta, mert egy esetlen mozdulat miatt megcsúszhat és leeshet. Lépcsőzészkor, ha nem tudja jól bemérni a mélységet és a távolságot, ajánlott mellette lenni, mert lefelé menet fokozódhat a bizonytalansága, ezért biztatni és támogatni kell. Ugyanakkor meg kell figyelni, hogy a házi kedvenc hogyan, milyen időközönként végzi a dolgát, esetleg csökkennek-e a képességei ilyen téren. Időskorban a záróizmok veszíthetnek a feszességükből, emiatt a kutya nehezebben vagy egyáltalán nem tudja visszatartani a vizeletét.

Az inkontinenciának számos oka lehet, ezért ajánlatos kivizsgáltatni, és ha baleset történik, nem szabad büntetni az idős kutyát. Az egykor szobatiszta állatnál a bepisülés nem szándékos, és büntetéssel csak fokozódik a szorongása. Előfordulhat, hogy nehezebben viseli a zajt, a körülötte levő nyüzsgést, gyerekzsivajt, és a szorongás jeleit mutatja, ezért biztosítani kell számára egy csendes kuckót, ahova a nap bármely szakában elvonulhat. Ha az idős állatnak nehezebbé esik a mozgás, jó kikapcsolódás lehet a fizioterápia, a hidroterápia, a gyógyúszás és a masszázis is. A kutya korának és képességeinek megfelelő aktív gyógytornán a feladatok mentálisan is megdolgoztatják, erősítik a mozgáskoordinációját. A mozgásterápia és a kellemes masszázs egyaránt hozzájárulhat a házi kedvenc jó közérzetéhez.

Fotó: Save&Smile Állatmentő Egyesület

Az asztrológus gondolatai

Toth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Idén október 23-tól november 21-ig tartózkodik a Nap a Skorpió jegyében. Miféle ilyenkor stabilizálódik az ős. Megszűnik az évszak lágyága, beköszönnek a fagyos reggelek. A természet elmúlást, halált sejtet. A lombhullató erdőben sétálva talpunk alatt serceg az avar. Kopaszodó fák közt alig hallani madárfüttyöt. Fogynak a napfényes órák, növekszik a sötét, és még az óraállítást is rátesz egy lapáttal. De mi is lehet jellemzőbb erre a periódusra, mint a félelem, napi több ezer új COVID-19-esettel nyakon öntve? Ez most egy ilyen helyzet. Még sötétebb, még iszonyatosabb, mint a sokévi átlag. Azt nyugodtan kimondhatjuk, hogy az ember legmélyebben megbúvó félelme a halálfélelem. A Skorpió-emberben ez hatványokkal erősebb még akkor is, ha ezt elfojtja. Minél több a tudattalan tengerébe söpört félelem, annál inkább sűrűsödik, s annál nagyobb erővel fog a felszínre törni. Mert eljön az a pillanat, amikor „betelik a pohár”, amikor egy szikra felrobbantja a puskaporos hordót.

Ákárcsak a Kos jegye, a Skorpió is a Mars planéta uralma alatt áll. Az előbbiben a tettek, cselekedetek egyenesen, azonnal nyilvánulnak meg, és a verseny, illetve a harc szemtől szemben zajlik. A Skorpió esetében megjelenik a rejtőzködés és a hátsó szándék. Az ellenfelet ellenségnek tekint, nem elég az, hogy legyőzi, meg akarja semmisíteni. Kegyetlenség? Igen. Megbocsátás? Soha. Nem ismeri a lovagiasságot, nincsenek számára szabályok. Hadüzenet nélkül támad, csellel, fondorlattal, az éj leple alatt. A Skorpió jegyéhez soroljuk a Plútót, ennek egyik analógiája a hatalom, melynek mindenáron történő megszerzése és megtartása megjelenhet. A hatalom gyakorlójaként sok esetben szélsőséges élethelyzeteket teremt. Ez azért van, mert sokkal nehezebb a hatalommal élni, mint visszaélni. A Skorpió kapcsán a mágiáról is ejtenünk kell néhány szót. Tudnunk kell, hogy valamilyen szín-

ten mindannyian mágusok vagyunk. A gondolatainknak, a kimondott vagy leírt szavainknak erejük, hatásuk van azokra az emberekre, akikkel kapcsolatba kerülünk. Minél szorosabb a kapcsolat, annál erősebb a hatás, akár pozitív, akár negatív értelemben. A legfontosabb a szándék, illetve a cél, mert nem mindegy, hogy valamit egósan teszünk, vagy pedig tekintetbe vesszük embertársaink érzéseit, elképzeléseit, véleményét, tiszteletben tartjuk-e döntéseiket, cselekedeteiket, megnyilvánulásait. A megoldás az elfogadás lenne, de az egyén számára ez okozza a legnagyobb nehézséget.

A sötétségtől való félelem az ego halálfélelme. Az én megretten, ha elveszíti a kontrollt. Nem látok a sötétben, pedig tudom, hogy van ott valami vagy valaki. Félelem az ismeretlentől, a számomra láthatatlan világtól. Mi lesz, ha már nem leszek? Meghalok? Dimenziót váltok? Irány a mennyek országa, vagy jön a kénköves pokol? Memento mori. Sose feledd, jusson mindig eszedbe: meg fogsz halni. Éld úgy minden napodat, mintha az utolsó lenne. Mi a garancia arra, hogy holnap is felébredsz? Lefekvés előtt búcsúzz el szeretteidről, legalább gondolatban – tanácsoldj a bölcsek. Az életet kölcsönkaptuk. A gyönyörű, csodás életünket: a színeket, az illatokat, az ízeket, a zenét, a simogatást, az örömet, az életet és fényt adó napot. De kaptunk hozzá sötétséget, inséget, fájdalmat, keserűséget és veszteségeket is. Mert a testi-lelki-szellemi fejlődésünk teljességéhez ez is hozzátartozik.

A Skorpió a remete analógiája. A remete magányosnak tűnik. Életét szent gondolatok vezérlik: imák, mantrák, fohások töltik ki óráit, napjait, éveit, melyeket az emberiség jobbításának szentel. Tudja, hogy a halál egy illúzió, egy kapu, mely valamikor kinyílik számára, ezért nem fél. Ha mi is tudnánk, amit ő, mi sem félnénk. Talán izgalommal várnánk a pillanatot, amikor elfordul zárunkban a kulcs.

Vigyázzanak magukra és egymásra!
Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Főteri történet

Tojásból épült iskola

Ötvös József

Esős őszi estén szülőfalum monográfiáját olvasom újra, és még a száraz történelmi, statisztikai adatok is mosolyt csalnak arcokra, mert emlékezetemben az az idő jelenik meg, amikor még 8-as petróleumlámpa fényénél küzdöttem a betűk, szavak összeolvasásával. Így, hat évtized távlatából visszatekintve egy mezőségi magyar falu megszépült emlékeire, olyan jó érzéssel tölt el mindez, hogy még a szomorú lélekszámpadás fájdalma is elfelejtem rövid időre. Tudatosan igyekszem is a szép és kedves történetek felidézésével keresni a múltat, gyermekkorom tiszta és biztonságos rendtartó világát.

Találtam egy kedves, megható történetet Póka monográfiájában, ami még jóval születésem előtt történt, büszkén mesélem el és osztom meg mai olvasóinkkal. Talán még követőkre is találunk...

A hitelesség kedvéért szó szerint idézem a falutörténet példaértékű feljegyzését 1906-ból: „Gondoskodtak a leendő új templom orgonájáról is, erre a célra hetente 1 tojást kértek minden háziasszonytól. Kacsó Béláné pusztalmási lakos hetente 2, Egyed Jánosné pókai római katolikus vallású lakos hetente 3, míg Be-

regzsászi Albertné nagyercsei református lelkészné 1 tojás adományozásával járult hozzá az orgonaalaphoz”.

Így gyűlt az adomány az új református templom és orgona építéséhez a pár száz lelkes sáros, mezőségi faluban. Aztán jött az első világháború, de a pénz nem vészelt el, sőt a trianoni országszakadás után is még szerény adományokkal reménykedtek nagyszüleim, csak hogy a történelem újból közbeszólt.

Történt, hogy a múlt század 30-as éveiben a nem megfelelő épület hiányában veszélybe került a pókai magyar református felekezeti iskola működése, és ekkor úgy döntöttek, hogy a templom és orgona építésére összegyűlt adományt az új felekezeti iskola építésére használják fel. Így mentették meg elődeink 90 évvel ezelőtt a pókai magyar nyelvű oktatást. Én is abban az épületben tanultam írni, olvasni, számolni.

A felekezeti oktatás áldozatos megmentése után másfél évtizeddel (1944–48 között) aztán felépült a pókai református templom is, ami a legszebb épület a faluban ma is. Igaz, orgonára már nem telt a második világháború utáni években, egy lábbal hajtott harmónium kísérté a lelkes zsolotáréneklést évtizedeken keresztül.

		1.	NÉMET VÁROS	TOVÁBBÁ PÁLYÁN TART	BECÉZETT ZSÓFIA	AZ ITTENI	...PÁVONE (ÉNEKES SZÍNÉSZNŐ)	VENDÉGLŐI LAP HANGA	KEGYETLEN RÓMAI CSÁSZÁR VOLT	KORSZAK	KILOLITER (RÖV.)	MUNKA (BIZ.)	LÉTEZIK FELVIDÉKI VÁROSKA	PÁPIRON RÖGZÍT	SZELLEMI ALKOTÓ	A KEZÉVEL TART
<i>A rejtvény fősoraiban idézett mondás szerzőjének neve: Oprah Winfrey.</i>		N														M
	ÁSVÁNYI FÜSZER			DAMASZKUSZ LAKÓJA				LASSAN ÉRETTE TESZ ODA					TEHÁT (LATIN) CSUKOTT			
	SZÁZ (OROSZ) NÖVÉNYI SZÁL					PÁPAI KORONA HUNOR TESTVÉRE					OLASZ FOCICSAPAT IDEGEN SÁRA				EGYESI HÁROM (FRANCIA)	
2.	Ú	BELGRÁD HEGYE	MONDA KARÁCSONY ... (IRÓ)		ELÓTAG: NAGY ÉLJENI (LATIN ERED.)					EPEDŐ ANGOL FÉRFINEV					ÜRES TÁLI NÉMET ALAJOS	
	KALÁSZOS KULTÚR-NÖVÉNY				MENJI (OLASZ) SZÁGULD		AZ ARGON VEGYJELE JUTTAT		FRANCIA RT. RÉGI MAGYAR FÉRFINEV		PARTSZAKASZI ÓRÓMAI RÉZPÉNZ		FR. TERÜLETMÉRTÉK ... PACINO (SZÍNÉSZ)			
	...MONTAND (ÉNEKES SZÍNÉSZ)			ANTIK HÁRMAS FOGAT BECÉZETT ÓREGÜR				...KUROSAVA (RENDEZŐ) PORTUGÁL SZIG. CSOP.				KÁRTYALÉLETÉ HÉBER				
	...MARIA (KOLUMBUSZ FŐHAJÓJA)			ÖTÉVESEK ISKOLÁJA OROSZ ÍRÓ (JURIJ)				TALJÁN TOJÁSHÍMZÓ ESZKÖZ				MESSZE (FRANCIA) RÉGÉSZ (SIR ARTHUR)				
	UTÓ ELLENTÉTE		KIS IVÓ-EDÉNY MAGAD			SZILÁGYSÁGI VÁROS KIPLING KIGYÓJA					SZINTÉN NE FELTÉVE		BECÉZETT ISKOLA PÉNZBENI ÉRTÉK			
	TEGNAP-UTÁN KERESZTŰL		DOLGOZIK A MOZDONY FR. ZENÉSZ (EDOUARD)			ÖREG PIACI ÁRUS				SZÓLÍTÁS AUTÓ-VERSENYFÉLE					RÓMAI 1000 PÁNCÉL-FIÓK	
		BEMÁZOL OROSZ TÖRTÉNESZ (JEVGÉNYIJ)			ÁRTALMAS KÖNNYEN BECSAPHATÓ EMBER					RÁDIÓLÓKÁTOR ERŐSEN TAPAD				ESTE-FELE! HIBÁZTATÓ		
	ARADI SPORTKLUB		AZ ARZÉN VEGYJELE TAN		...DEREK (SZÍNÉSZNŐ) INDONÉZ SZIGET		IGEVÉGZŐ-DÉS VIZET AD		ARRAFELEI TOGO FŐVÁROSA		CIN ÜNNEPÉLYSEN ÁTAD		ÉRZÉKSZERV JÓD É BŐR VEGYJELE			
	SPANYOL FESTŐ (SALVADOR)		JÓSIKA M. REGÉNYE JAPÁN VALLÁS				EJAI EJAI ... (SWINARSKI) HÁROM (OLASZ)				FAJDFÉLE JÓTÉKONYKODIK					
	SZLÁV NÉP		VALAMINÉL LENTEBB ÉTLEN RÉNI					RAKÉTA-ORRGÖRBE SZIBÉRIAI FOLYAM				DICKENS ÁLNEVE ...KIRÁLYA (E. LALO)				IGEKÉPZŐ
	KELETLENI	FR. ÍRÓ (ROBERT) GRAMM (RÖV.)				ZAMAT FÉLÉVI				KÖLTÖNK (ENDRE) SPANYOL AUTÓJEL			TÖRVÉNY (FRANCIA) A FOSZFOR VEGYJELE			
L.N.J.	M											VERSENY-SZERŰ TESTEDZÉS				

Október 8-i rejtvényünk megfejtése: **A lényeg az, hogy merni kell. Ja buksz, ha elhagy a siker, sokat még az sem számít.**

Kanyaró György 78 éves lett

Czibalmos Ferenc-Attila

Bár nem jutott el öccse, Attila teljesítményének szintjére mint játékos, a labdarúgás területén folytatott tevékenységével kivívta a marosvásárhelyi focikedvelők tiszteletét és megbecsülését az immár 78 éves Kanyaró György. (Ismert, Kanyaró Attila a hajdani AS Armatánál futballozott. Volt egy harmadik testvérük is: Dezső szintén futballista volt, tragikus hirtelenséggel hunyt el 1986-ban, mindössze 31 éves korában – a szerző megjegyzése.)

Tizennégy esztendősen, az MTE-ben kezdte pályafutását, majd a Muresulban folytatta. Első edzője Csiki Ferenc volt, majd Kiss Árpád keze alá került. Katonaévei alatt a Dinamo Focșani B osztályos, majd a Bukaresti Dinamo Obor C osztályos együttesében játszott. Idővel az IRA, a Szászrégeni Voința, a Marosvásárhelyi Medicina, majd a Székelykeresztúr játékos

volt. Labdarúgói pályafutása egy baleset miatt a Viitorul Procomplex C divíziós csapatában befejeződött. Ezután edzőként folytatta: az 1976–1977-es évadban a Știința Medicinából lett Sănătateaával felkerült a megyei bajnokságba, majd az alakulat 1978-ban egybeolvadt az IRÁ-val, amely az akkori megyei bajnokságban (ma 4. liga) rendszerint az első három között tanyázott. Kanyaró György 20 évig edzősködött itt.

Idővel több ismerősével, barátjával megalapította az Apollo Old Boys amatőr labdarúgó-egyetest, amelynek a felkészülésével évekig foglalkozott, majd különböző öregfutornákon és nemzetközi találkozókra vett részt.

Kanyaró György edzői pályafutásának legnagyobb eredményei között tartja számon, hogy tanítványai voltak többek közt Jenei Ferenc és Török Csaba (mindkettő ex-AS Armatá) ismert labdarúgók. Fia, Zsolt szintén futballozott az ASA ifjúsági csapatában.

„A legfontosabb, hogy mindnyájan egészségesek legyünk, hiszen a családom mellett a labdarúgásban jártas, néhány kedves cimborám társaságában érzem magam a legjobban. Néhányukkal szerdánként találkozom, mint például Gierling Györggyel, Czákó Jánossal, Sikó Árpáddal, Ispir Floarea-val, Kanyaró Attilával, dr. Halmágyi Imrével, Szalkay Józseffel, Tiberiu Bidigával, Ungvári Istvánnal. Sajnos, baráti körünk egyre szűkül, egyre kevesebben vagyunk. Az utóbbi években Józsi Dezső, Kiss Madocsa, Iuliu Curtifan, Fodor Sándor (S), Albert József, Orosz István is az égi pályákra tette át székhelyét... De jó érzés az is, ha egyszerűen az utcán futok össze bármelyik volt csapatátsámmal, régi barátommal” – mondta.

Isten éltesse, Gyuri bácsi!

Országossá vált a Nyáradmenti Futófesztivál

Gligor Róbert László

Másodszor tartották meg a Nyáradmenti Futófesztivált múlt vasárnap. Az első alkalomhoz hasonlóan idén is a Nyáradmente Fesztivál egyik programpontjaként képzelték el a tömegsport-rendezvényt, csak hogy a járvány miatt kénytelenek voltak átütemezni azt a mostani időpontra – tájékoztatott Somodi Szilárd szervező.

A versenyre 225-en neveztek az ország számos pontjáról, így a közeli Marosvásárhely és Szováta mellett Székelyudvarhelyről, Csík-szeredából, Sepsiszentgyörgyről, Gyergyó-

Fotó: Somodi Szilárd

szentmiklósról, Kolozsvárról, Medgyesről, Zsidvéről, még a távolabbi Hunyad és Máramaros megye is képviseltette magát. És bár amatőr verseny, akadtak profik is a versenyzők között. Míg a legkisebbek korcsoportjában sok helyi gyerek indult, a felnőttek között már alig akadt nyáradszeredai. Érthető módon így a dobogóra nem állt fel helyi versenyző, csak a gyerekeknél végzett az első három között egy székelymosoni futó.

Korosztály függvényében egyébként 300, 500, 800 vagy 1000 méteres távot kellett leszaladniuk a gyerekeknek, míg a felnőttek (16 év fölött) 5 vagy 10 kilométeres távra jelentkezhettek. A legtöbb versenyző a felnőtt korcsoportban állt rajtvonalhoz, az 5 kilométeres távra 41-en, a 10 kilométeresre 65-en neveztek. A legidősebb versenyző a csíkdélnői Benő Zoltán volt, aki 73 évesen teljesítette az 5 kilométeres pályát.

Aki célba ért, emlékérmeket kapott, a dobogósoknak oklevél, kupa és medál járt, míg a helyi támogatóktól méz, testszervizszakönyv, fodrászati vagy étkezési utalvány és különböző ajándéktárgyak.

A dobogósok

- 5-8 éves fiúk: 1. Matei Darius Cornel, Sárkány Magor, Pap Jeney Róbert-Alexandru
- 5-8 éves lányok: Albert Blanka, Omblu Zsófia, Cocsis Brigitta
- 9-12 éves fiúk: Medeșan Viorel, Mihăilă Fabian, Pop Ferencz-Edward
- 9-12 éves lányok: Cîmpean Alexia Denisa, Loza Delia Larisa, Moroe Sonioa Alexia
- 13-16 éves fiúk: Pop Ionuț, Filip Darius, Moroe Mircea Matei
- 13-16 éves lányok: Giangu Vanesa, Bud Raluca Adela, Crăciun Ariana
- 5 km, férfiak: Enache Florin, Artur Miklós, Biro Leonard
- 5 km, nők: Sasu Nicoleta, Giangu Vanesa, Raluca Racovițan
- 10 km, férfiak: Béres Hunor, Kovács Szabolcs, Gheorgher Mihai
- 10 km, nők: Herman Maria, Gábor Tünde, Tuzson Ágnes

Az Eb-elődöntő a minimális cél a németeknél

A német labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya szerint a minimális cél az, hogy a csapat a jövő évre halasztott Európa-bajnokságon az elődöntőig jusson el. Joachim Löw erről azután beszélt az ARD televíziónak, hogy tanítványai Kölnben csak 3-3-as döntetlenre játszottak Svájjal kedden este a Nemzetek Ligája negyedik fordulójában.

„Amikor egy Eb-re kiutazunk, mindig az a cél, hogy a lehető legmesszebb jussunk – mondta Löw. – A potenciál megvan a válogatottban, és ha néhány apróságot kijavítunk, akkor rendben leszünk.”

Löw a svájciak elleni meccsről úgy vélekedett, a játékosok „nagyon-nagyon jó hozzáállást” tanúsítottak, és kiemelte: az, hogy kétszer is egyenlíteni tudtak, mindenképpen pozitív. Hozzátette, tudatosan vállaltak nagy kockázatot a mérkőzés során.

A svájciak Mario Gavranovic és Remo Freuler találatával a 26. percben már 2-0-ra vezettek, Timo Werner azonban még az első féldőben szépített, Kai Havertz 55. percben szerzett góljával pedig egyenlíteni is tudtak a németek. Gavranovic az 57. percben ismét a vendégeket juttatta előnyhöz, Serge Gnabry azon-

ban három perccel később egyenlített, és mint később kiderült, a végeredményt is beállította.

„A hibák néha benne vannak a játékokban, de ezekből tanulhatunk, és erősebbek lehetünk a folytatásban” – fogalmazott Löw.

A németek az A divízió 4. csoportjában négy forduló után 6 ponttal másodikok. Az élen Spanyolország áll 7 ponttal, harmadik Ukrajna (6 pont), negyedik Svájc (2). Németország november 14-én az ukránokat fogadja, három nappal később pedig a spanyolok vendégeként zárja a Nemzetek Ligája-idényt.

Csak döntetlenre játszottak Svájc ellen a Nemzetek Ligájában, kedden, edzőjük mégsem aggodnik
Fotó: Eurosport

Pontot szerzett Tóth László Barcelonában

Számos tényező nehezítette Tóth Lászlónak és a Bhaitech Racingnek a dolgát a Formula Renault Európa-kupa legutóbbi, barcelonai versenyhétvégéjén, végül azonban a szerencse egy kicsit a magyar pilóta és csapata mellé állt, így a 20 éves versenyző nem távozott üres kézzel a Circuit de Catalunya aszfaltcsikjából.

A versenysorozat jubileumi, 50. idényének hatodik fordulójára már csütörtökön elkezdődött, a teljes mezőnynek lehetősége volt néhány órát tesztelni a hivatalos program pénteki kezdete előtt.

A hétvége első napján aztán a szabadedzésekkel folytatódott a program, a gyakorlásokon pedig a körülményekhez képest jó beállításokat sikerült találnia a Bhaitechnek, amely azonban mindhárom versenyaútjára esetében küzdött a gumikezelés problémájával.

Szombaton a délelőtti időmérő edzést javarészt vizes aszfalton, esőben rendezték, bár a pálya kisebbik részén már kezdett felszáradni a nedveség. Tóth László versenyaútját a felszáradó aszfaltnak megfelelően állították be, ez azonban

utólag nem bizonyult jó döntésnek, mert a vizes részekben a magyar versenyző így nem tudott megfelelő tempót autózni. Tóth végül 17. lett a kvalifikáción, a délutáni futamon pedig egy pozíciót tudott javítani, így a 16. helyen intették le.

Vasárnap már teljesen száraz, napos és valamivel melegebb időben rendezték meg mind az időmérő edzést, mind pedig a versenyt. A kvalifikáció a Bhaitech számára ismét nem sikerült túl jól, a gumikkal és a beállításokkal is küszködött a csapat, a három versenyaút pedig a rajtrács hátsó sorait foglalhatta el. A futam aztán szerencsésebben alakult az olasz istálló számára, igaz, egyik pilótájuk, Nicola Marinangeli nem tudott célba érni.

A számos ütközéssel és balesettel járó versenyen Tóth László és csapattársa, Lorenzo Colombo is végig ügyelt az autóra, és bár a 11-12. helyen értek célba, később két riválisukat is egyenként 5 másodperces időbüntetéssel sújtotta a versenybíró, mert vétkesnek találta őket egy-egy ütközésben. Tóth így utólag megörökölte a 10., pontszerző helyet, Colombo pedig a kilencedik lett.

Barcelonában az összetett pontversenyben is élen álló francia Victor Martins tarolt, mindkét időmérőt és mindkét futamot megnyerte, sőt a két leggyorsabb kör is az ő nevéhez fűződött.

Az összetettben négy fordulóra, azaz nyolc futamra a zárás előtt Martins vezet, mögötte a brazil Caio Collet a második, a spanyol David Vidales pedig a harmadik. Tóth László nyolc ponttal a 16. helyen áll.

A Formula Renault Európa-kupa a jövő hétvégén Belgiumban, a legendás Spa-Francorchamps-ban folytatódik.

Amerikai szélsőt igazolt a Fradi

A Ferencváros labdarúgócsapata leigazolta az amerikai utánpótlás-válogatott balszélsőjét, Zyen Jonest. Az Egyesült Államokban született 20 éves szélső hazájában és a német élvonalbeli Schalke U19-es együttesében is futballozott. Először az FTC II-ben kap majd lehetőséget.

Jones 18 évesen szerződött át Európába, ahol a német elsőosztályban szereplő Schalke 04 utánpótlás csapatának tagja lett. Egy idényt töltött az együttesnél, amellyel négy csoportmeccsen szerepelt az UEFA Ifjúsági Ligában, azaz az ifi BL-ben, emellett pedig játszott az U19-es Bundesligában is. Bajnokin háromszor talált a kapuba, illetve két gólpaszt is kiosztott.

Az európai idény után – 2019 áprilisában – Zyen Jones visszatért az Egyesült Államokba, ott megkötötte első profi szerződését, a Charlotte Independence labdarúgója lett.

Jones 2016 és 2018 között az Egyesült Államok három korosztályos csapatában is szerepelt: az U17-ben 14 meccsen ötször volt eredményes. Később háromszor szerepelt az U19-es, egyszer pedig az U20-as válogatottban, ám gólt nem szerzett. Az édesapja jamaicai, ezért felnőttként akár Jamaica nemzeti csapatában is számíthatnak rá.

Fotó: Fradi.hu

A hazai vállalatok is kapcsolódjanak be a megbeszélésbe

A hazai vállalatok kapcsolódjanak be minél nagyobb számban az EU kereskedelempolitikájának újraszabása kapcsán szervezett tanácskozásba, javasolja Winkler Gyula, az RMDSZ EP-képviselője. Az uniós kereskedelempolitika kapcsán szervezett konzultáció november közepéig tart.

„A 21. században a világerkedelem alapjaiban változott meg. Figyelembe kell vennünk, hogy a kereskedelem egyre mélyebben kapcsolódik a tagállamok nemzetbiztonságához. Úgy vélem, fontos, hogy minél több hazai vállalat vegyen részt az EU új kereskedelempolitikájának nyilvános konzultációján, amelynek határidejét az Európai Bizottság november 15-re módosította” – hangsúlyozta Winkler Gyula, az EP Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságának (INTA) alelnöke, aki a kereskedelempolitika napja – Trade Policy Day – kapcsán szervezett eseményeken vett részt, amelyeken jelen volt az új kereskedelmi biztos, Valdis Dombrovskis is.

Az EP-képviselő elmondta, az Európai Néppárt képviselőcsoportja kiemelt figyelmet fordít az uniós kereskedelempolitika megújítási folyamatára. Az ezzel kapcsolatos dokumentumot 2021 elején mutatják be. „Az uniós kereskedelempolitika felülvizsgálatára szükség van, a globális piacon tapasztalt kiszámíthatatlanság miatt is. Az Egyesült Államok és Kína közötti kereskedelmi háború mindenkire kihathat, az EU-ra is. Éppen ezért itt az ideje, hogy újragondoljuk prioritásainkat. A koronavírus-járvány rámutatott, melyek az európai értékesítési láncok sebezhető pontjai, ugyanakkor az is kiderült, hogy az új kereskedelempolitikát a nyitott, stratégiai autonómiaelképzelésre kell építeni. Csak így tudunk egyensúlyt biztosítani az uniós által szorgalmazott szabadkereskedelem és a vállalata-

ink védelmének szükségessége között, anélkül, hogy protekcionista legyünk” – fejtette ki az INTA alelnöke.

Winkler Gyula ugyanakkor rámutatott, hogy az európai intézményeknek el kell magyarázniuk az embereknek – jobban, mint valaha –, hogy a kereskedelempolitika hogyan hat ki a mindennapokra. „Szükség van arra, hogy az emberek erőteljesen támogassák az EU kereskedelempolitikáját. Éppen ezért kell elmagyarázni, hogy milyen fontos szerepe van a munkahelyteremtés, a közösségek jólétét illetően. Viszont azt is tudatosítani kell, hogy a szabadkereskedelmi egyezmények az EU különböző régióban eltérő előnnyel és költséggel járnak. Vannak olyan országok és régiók, amelyeknek olyan a gazdasági berendezkedésük, hogy a szabadkereskedelmi egyezmények előnyeiket ki tudják használni. De a valóság azt mutatja, hogy vannak olyan régiók is, amelyek esetében a költségek nagyobbak, mint a haszon. Ezek a költségek származhatnak adott ipari ágazatok átszervezéséből, a hagyományos iparágakból eltűnő munkahelyek miatt. Az EU-nak hatékonyabb támogatási módokat kell kidolgoznia, hogy a helyi gazdaságokat fellendítse és a közösségeket segítse az átmeneti időszakban” – jegyezte meg Winkler Gyula.

A kereskedelempolitika napját – Trade Policy Day – hat évvel ezelőtt kezdeményezte Winkler Gyula, ezen a napon évente tartanak rendezvényeket EP-képviselők, az Európai Bizottság szakemberei és a nemzetközi kereskedelem terén érintett szakemberek részvételével.

Az új kereskedelempolitikával kapcsolatos nyilvános konzultációval kapcsolatos információkat az alábbi linken lehet elérni: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/july/tradoc_158866.pdf

Winkler Gyula EP-képviselő sajtóirodája

www.doraoptics.ro

DORA OPTICS

• OPTIKA • KIVIZSGÁLÁSOK • KEZELÉSEK • MŰTÉTEK •

A Dora Optics szemklinikán a legjobb szakemberek gondoskodnak Önről, legyen szó kivizsgálásról, műtétről vagy akár szemüvegről. Megtalál minket az alábbi városokban:

- **MAROSVÁSÁRHELY**
 - Mărășești tér, 21 sz., Tel.: 0733-553.976
 - 1918 Dec. 1 sugárút, 126 sz., Tel: 0265-250.475; 0755-088.379
- **SZÁSZRÉGEN**
 - Libertății sugárút 12/2, Tel: 0265-512.095; 0733-553.971
 - Cardinal Al. Todea u., 25/A, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA**
 - Pompierilor u., 1 sz., Tel: 0265-576.514; 0733-553.973
- **MEDGYES**
 - Pompierilor u., 4 sz., Tel: 0265-843.720; 0735-830.678
- **LUDAS**
 - 1 Dec. 1918 u., 7 sz., 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON**
 - Victoriei u., 21 sz., Tel: 0736-386.353

Döntőbe jutottak és különdíjat szereztek a BBTE hallgatói a mexikói Universidad Panamericana nemzetközi esettanulmány-versenyén

VIRTUAL CASECOMPETITION
UNIVERSIDAD PANAMERICANA

FINALIST AND SPECIAL PRIZE
(Beatrix Farkas-Hegyí and Réka Izsák) (Extraordinary Q&A Performance Award)

Babes-Bolyai University

	ÁKOS GYÖRGY		BEATRIX FARKAS-HEGYI
	DORKA TIBOLDI		RÉKA IZSÁK

Kiemelkedő nemzetközi eredményt ért el a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának magyar tagozatos hallgatói a mexikói Universidad Panamericana online esettanulmány-versenyén, ahol két döntős szereplés és egy különdíj birtokosaként zárták a versenyt. A kolozsvári csapatot Farkas-Hegyí Beatrix (menedzsment, 3. év), György Ákos (pénzügy és bank, 2. év), Izsák Réka (pénzügy és bank, 3. év) és Tiboldi Dorka (gazdasági informatika, 3. év) hallgatók képviselték. A csapat felkészítő tanárai dr. Szász Levente, dr. Györfy Lehel Zoltán és dr. Rácz Béla-Gergely voltak.

2020. október 5–7. között került megrendezésre a mexikói Guadalajarában található Universidad Panamericana online térben zajló nemzetközi esettanulmány-versenye, a Virtual Case Competition, 17 egyetemi csapat részvételével az amerikai, európai és ázsiai kontinensről. A verseny két fordulóból állt, a fordulók pedig egy-egy nagydöntő követte.

Idén nem csupán az online tér jelentett újítást a versenyben, ugyanis az egyes egyetemeiket képviselő diákok a fordulók során kevert csapatokban versenyeztek más részt vevő egyetemek hallgatóival. Az így kialakult új csapatok mindkét fordulóban 15 óra alatt kellett megismerjék egymást, és közösen megkeressék a megoldást. A csapatok által elért helyezések pontokká alakultak a tagok szint-

jén, ezeket a pontokat pedig saját egyetemük számára gyűjtötték.

Az első fordulóban a csapatok egy helyi bürtorgyártó vállalat számára kellett nemzetközi szintű értékesítési stratégiát kidolgozzanak. Ebben a fordulóban a kolozsvári csapat összes tagja a csoportkör harmadik helyén végzett.

A második fordulóban a résztvevők a YouTube számára javasolhattak stratégiát a vállalat latin-amerikai pozíciójának megerősítése érdekében. A kolozsvári diákok külön-külön csapatokból ugyan, de mindannyian kiemelkedő teljesítményt nyújtottak ebben a fordulóban: Farkas-Hegyí Beatrix – csoportelső helyezés, György Ákos – csoportmásodik, Izsák Réka – csoportelső, Tiboldi Dorka – csoportnegyedik. A csoportgyőztesek továbbjutása után, a döntőben Izsák Réka és csapata a dobogó második fokára állhatott fel, Farkas-Hegyí Beatrix és csapata pedig osztott harmadik helyezést tudhatott magáénak. Emellett Izsák Réka harmadéves hallgató kimagasló teljesítményének köszönhetően a verseny egyéni különdíját is elnyerte a kérdezz-felelek részben nyújtott teljesítményéért („Extraordinary Q&A Performance Award”).

Az egyéni pontszámok összesítése alapján a verseny összesített dobogójának tetején az American University of Beirut, a második helyen a HEC Montréal, a harmadikon pedig a City University of Hong Kong csapata végzett.

Gratulálunk a kolozsvári BBTE-t képviselő hallgatók kiváló teljesítményéhez!

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem kommunikációs és PR-irodája

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás pincével és garázzsal a Szabadság utcában. Tel. 0754-323-475. (9185-I)

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás a Măgurei utcában, vagy csere is érdekel egy garzonnal. Tel. 0745-996-819. (9030)

MINDENFÉLE

TÖBBFÉLE tető készítése, bármilyen kültéri, beltéri munkák. Tel. 0735-288-473. (9172)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést vállalunk, valamint kisebb javításokat. Tel. 0758-737-660, Misi. (9173)

MINDENHEZ értő mester kicserél régi cserepeket, vállal sürgős javítást. Tel. 0747-816-052. (9208)

VÁLLALUNK tetőjavítást, építkezési munkát, bármilyen kisebb javítást, cserépforgatást, meszelést, vakolást, bádogosmunkát, fából készítünk tetőt. Saját anyaggal is dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0727-548-721. (9144)

VÁLLALUNK őszi nagytakarítást, udvar- és pincetakarítást. Elszállítjuk a szemetet. Tel. 0743-512-168. (9207)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (8974)

20% KEDVEZMÉNNYEL bármilyen munkát vállalok, ajtó- és ablakfestést, bádogosmunkát, ács munkát, kerítés-készítést. Tel. 0756-796-531. (9236)

VÁLLALOK csatornatarítást és javítást, régi tető felújítást, tetőkészítést (Lindab lemez), festést, bádogosmunkát. Tel. 0742-421-164. (9235)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezem szeretett élettársamra, **ALMÁŠAN IULIURA** halálának első évfordulóján. Nyugodjon békében! Élettársa, Emma. (9206-I)

„Minden halállal elvész valami, ami értékes, helyettesíthetetlen.”
Soha el nem múló szeretettel emlékezünk az ákosfalvi **BAKÓ FERENC-ZOLTÁNRA** október 15-én, halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (9210-I)

ELHALÁLOZÁS

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, testvér, hitoktató, rokon, barát és jó szomszéd,

FEHÉR MÁRIA
született Antal

67 éves korában október 11-én örökre megpihent. Temetése 2020. október 15-én, csütörtökön 14 órakor lesz a római katolikus temetőben. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!
A gyászoló család. (9212-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagypapa, rokon, jó szomszéd,

özü. **MÉSZÁROS LAJOS**

életének 98. évében visszaadta lelkét a Teremtőjének. Drága halottunk temetése 2020. október 15-én, csütörtökön 12 órakor lesz a református temetőben, római katolikus szertartás szerint. Emléke szívünkben örökké élni fog. Nyugodj békében, drága tata!
A gyászoló család. (9211-I)

Lelkünkben fájdalommal tudatjuk, hogy a gyergyóremetei születésű édesapa, nagypapa, dédapa, após, apatárs, unokatestvér, rokon, ismerős, szomszéd,

VARGA VILMOS

életének 87. évében tragikus hirtelenséggel, távol otthonától elhagyta földi életét. Temetése október 16-án, pénteken 14 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus sírkert felső kápolnájától. Nyugodjál békében!
A gyászoló család. (-)

„Küzdöttél, de már nem lehet, a csend ölel át és a szeretet.”
Fájdalomtól megtört szívvel búcsúznunk édesapánktól,
VARGA VILMOSTÓL.
Emléked örökre szívünkbe zárjuk. Gyermeked: Hajni, Gyuszi, Zsuzsa és családjuk. (-)

Mély fájdalommal tudatom, hogy október 13-án 14 óra 10 perckor szeretett férjem,
BÁLINT JÓZSEF
életének 87., házasságunk 56. évében hosszú szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Búcsúztatója október 16-án délután 2 órakor lesz a Vili temetkezési vállalat ravatalozójában, református szertartás szerint. Búcsúznak tőle: öccse, János és családja, valamint sógornője, Magdi és családja. Jutka, Réka, Orsi, Péter és családjuk a távolból búcsúznak az imádott Tatitól. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!
Szerető feleséged, Anikó. (-)

Megrendülve, mély tisztelettel és hálával búcsúznunk

VASILE CAZAN igazgató úrtól,

Vaszi bácsitól, szeretett karnagyunktól,

aki 30 éven át irányította és gazdagította kórusunk zenei tevékenységét, és példaértékű előjárónk volt alázatban, emberszeretben. Isten fogadja be őt a mennyei hazába, az örök boldogságba, ahová a szíve vágyott.

„Az Úr az én pásztorom, zöldellő legelőkön adott nekem helyet. Felüdítette lelkemet, és az igazság ösvényein vezetett..., hogy az Úr házában lakjam időtlen időnkig.”

(Zsolt. 23, 1,3)

Nyugodjon békében!

A Filharmónia vegyes kara. (9205-I)

Élj úgy, hogy ne vegyenek észre ott, ahol vagy, de nagyon hiányozzál onnan, ahonnan elmész.”

(Victor Hugo)

CAZAN VASILE

Igazgató Úr

úgy ment el, szerényen, ahogy élt, hatalmas úrt hagyva maga után.

A Marosvásárhelyi Filharmónia vezetőjeként a zene töltötte ki életét, segítette át nehéz helyzeteken, a test és lélek megpróbáltatásain.

Mindig öröm és megnyugvás volt vele találkozni, együtt dolgozni, mert tette a dolgát, csendesen, lelkiismeretesen, segítőkészen.

Emléked örökre megőrizzük, nyugodj békében, Igazgató Úr!

A Maros Művészegyüttes munkaközössége nevében
Barabási Attila Csaba igazgató. (65085-I)

Az utazóközönség figyelmébe!

2020. október 15-étől a 26-os, 27-es és 44-es járatok a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem felé vezető útvonalon megállnak a Mega Mall újonnan létrehozott autóbusz-megállónál.

Kérjük azokat az utasokat, akik a Mega Malltól a város felé szeretnének utazni, hogy a Sapientia végállomáson türelemmel várjanak 5–10 percet az autóbuszokon, amíg a sofőrök a menetrend szerinti szünetet betartják. Köszönjük a megértésüket!

A Marosvásárhelyi Közszállítási Vállalat vezetősége

A marosvásárhelyi APICOLA KFT. méhészsakképzést indít

A tanfolyamot elvégzők a Munka-, Családügyi és Esélyegyenlőségi Minisztérium, valamint a Tanügy-, Kutatási és Ifjúsági Minisztérium által akkreditált képesítési bizonyítványt kapnak.

Feliratkozni az Apicola Kft. székhelyén lehet, Marosvásárhelyen, az 1918. December 1. út 35. szám alatt, október 30-ig.

Az iratkozáshoz szükséges iratok:

- a személyazonossági másolata
- a végzettséget igazoló diploma vagy a legalább VIII. osztály elvégzését igazoló irat
- orvosi igazolás

Részvételi díj 450 lej, diákoknak és egyetemistáknak 400 lej.

HÍRADÓ
LIVE 16:00
LIVE 19:00

**TÁJÉKOZÓDJON HITELES FORRÁSBÓL!
AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ HÍRMŰSORÁBÓL!**

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Itthagyt minket egy igaz barát, **CAZAN VASILE.** A fájdalom határtalan, a veszteség pótolhatatlan. Mindezekben osztozunk és együttérzünk fiával és családjával egy pótolhatatlan, igaz ember elvesztésében. Mi feledni nem fogunk, és emlékeztünk továbbra is velünk maradsz. Nyugodj békében, a viszontlátás reményében! Áment Janika és családja Németországból. (v.-)

Őszinte részvétünket fejezzük ki Szatmári Zsuzsanna kolléganőnknek, együttérzünk vele ÉDESAPJA elvesztése miatt érzett fájdalmában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. A Nicolae Bălcescu Általános Iskola munkaközössége. (9202-I)

Bánatos szívvel búcsúznunk kedves osztálytársunktól, **FEHÉR (született Antal) MARIKÁTÓL.** A Bolyai Farkas Elméleti Líceum 1972-ben végzett humán osztálya. (p.-)

A Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének tagjai őszinte részvétüket fejezik ki Orbán Ferenc társunknak szeretett FELESÉGE elvesztése alkalmából. Isten nyugtassa ANIKÓT! (9228-I)

Döbbenettel és mély megrendüléssel állunk a hír előtt, mely villámcsapásként ért. **SÁNTA DÉNES MIHÁLY** kollégánk örökre távozott sorainkból. Kedves emléked őrizzük szívünkben. Nyugodj békében! Családodnak őszinte részvétünk. Az Insta Grup munkaközössége. (22326-I)

Megrendülten értesültünk **SÁNTA DÉNES MIHÁLY** kollégánk hirtelen távozásáról. Kedves, segítőkész társunkat veszítettük el. Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléked legyen áldott! A székelyvécei munkatársaid és azok családja. (22326-I)

NE
SPĂLĂM MĂINILE
REGULAT CU APĂ ȘI SĂPUN

PURTĂM
MASCA MEREU,
PRECUM SUPEREROII

PĂSTRĂM
DISTANȚA
LA ȘCOALĂ ȘI LA JOACĂ

RESPECTĂM
INDICAȚIILE
PROFESORILOR

**RĂMÂNEM O ECHIPĂ
PĂSTRĂM VIITORUL ÎN SIGURANȚĂ**

VÍZZEL ÉS SZAPPANNAL RENDSZERESEN
KEZET MOSUNK

MINDIG HORDJUK AZ ARCMASZKOT,
MINT A SZUPERHŐSÖK

BETARTJUK A TÁVOLSÁGOT
AZ ISKOLÁBAN ÉS JÁTÉK KÖZBEN IS

KÖVETJÜK A TANÁROK
UTASÍTÁSAIT

EGY CSAPAT VAGYUNK, BIZTONSÁGBAN MEGŐRIZZÜK A JÖVŐNKET

MEGJELENT

Czernay Hajna
Ha fázik a lélek

Keressd a KOBÁK/IRKA könyvesboltokban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.
Szászrégen, Mihai Viteazu u. 15.
Parajd, Állomás u. 131.
Gyergyószentmiklós, Kossuth Lajos 1.

„Egy nő sorsa, az önmagára találás rögös útján, ha ráébred, hogy fázik a lelke, Egy nő sorsa, aki házasság kötelékében él, Egy nő sorsa, aki életébe belép a harmadik, Egy nő sorsa, ha beköszönt a szerelem, Egy nő sorsa, ha megadja magát a szenvedélynek, Egy nő sorsa, ha kér férfin osztja meg magát, Egy nő sorsa, ha érzelmei hatására fellép a bűntudat, Egy nő sorsa, amikor rálép a gyógyulás útjára, Egy nő útja, amikor megbocsát, megbékél önmagával. Avagy hogyan dönt egy nő, merre vezet élete sorsa, ha fázik a lelke?”

Târgu Mureș 88,11 | Sovata 102,11
Marosvásárhely 88,11 | Szováta 102,11

Reghin 94,71 | Sighișoara 104,31
Szászrégen 94,71 | Segesvár 104,31

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT - MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM